WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (pierwsza izba w składzie powiększonym)

z dnia 10 czerwca 2009 r. *

W sprawie T-257/04

Rzeczpospolita Polska, reprezentowana początkowo przez J. Pietrasa, a następnie przez E. Ośniecką-Tamecką, T. Nowakowskiego, M. Dowgielewicza i B. Majczynę, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokata M. Szpunara,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej początkowo przez A. Stobiecką-Kuik, L. Visaggia i T. van Rijna, a następnie przez T. van Rijna, H. Tserepę-Lacombe oraz A. Szmytkowską, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności art. 3 i art. 4 ust. 3 i ust. 5 tiret ósme rozporządzenia Komisji (WE) nr 1972/2003 z dnia 10 listopada 2003 r. w sprawie

* Język postępowania: polski.

środków przejściowych przyjętych w odniesieniu do handlu produktami rolnymi ze względu na przystąpienie Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji (Dz.U. L 293, s. 3), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 230/2004 z dnia 10 lutego 2004 r. (Dz.U. L 39, s. 13) oraz rozporządzeniem Komisji nr 735/2004 z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 114, s. 13),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (pierwsza izba w składzie powiększonym),

w składzie: V. Tiili (sprawozdawca), prezes, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białecka, K. Jürimäe i S. Soldevila Fragoso, sędziowie,

sekretarz: K. Pocheć, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 czerwca 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

1 W dniu 10 listopada 2003 r. Komisja przyjęła rozporządzenie (WE) nr 1972/2003 w sprawie środków przejściowych przyjętych w odniesieniu do handlu produktami rolnymi ze względu na przystąpienie Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji (Dz.U. L 293, s. 3).

2 Rozporządzenie to zostało przyjęte na podstawie art. 2 ust. 3 Traktatu między Królestwem Belgii, Królestwem Danii, Republiką Federalną Niemiec, Republiką Grecką, Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Irlandią, Republiką Włoską, Wielkim Księstwem Luksemburga, Królestwem Niderlandów, Republiką Austrii, Republiką Portugalską, Republiką Finlandii, Królestwem Szwecji, Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (państwami członkowskimi Unii Europejskiej) a Republiką Czeską, Republiką Estońską, Republiką Cypryjską, Republiką Łotewską, Republiką Litewską, Republiką Węgierską, Republiką Malty, Rzecząpospolitą Polską, Republiką Słowenii, Republiką Słowacką dotyczącego przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz.U. L 236, s. 17, zwanego dalej „traktatem akcesyjnym"), podpisanego w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r. i ratyfikowanego przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 23 lipca 2003 r., jak również na podstawie art. 41 akapit pierwszy Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach

stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 33, zwanego dalej „aktem przystąpienia"), załączonego do traktatu akcesyjnego.

3 Rozporządzenie to, które zostało zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 230/2004 z dnia 10 lutego 2004 r. (Dz.U. L 39, s. 13) i rozporządzeniem Komisji (WE) nr 735/2004 z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 114, s. 13), zasadniczo i w odniesieniu do niniejszego sporu wprowadza system opłat od niektórych produktów rolnych w drodze przejściowego odstępstwa od przepisów wspólnotowych obowiązujących w innych okolicznościach.

4 Artykuł 3 rozporządzenia stanowi:

„Reżim zawieszający

1. Niniejszy artykuł stosuje się w drodze odstępstwa od załącznika IV rozdział 5 aktu przystąpienia oraz od art. 20 i 214 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy [k]odeks [c]elny […].

2. Produkty wymienione w art. 4 ust. 5, które przed 1 maja 2004 r. były w swobodnym obrocie we Wspólnocie piętnastki lub w jednym z nowych państw członkowskich, a w dniu 1 maja 2004 r. są tymczasowo składowane lub podlegają jednej z czynności [przeznaczeń] celnych lub procedur, o których mowa w art. 4 ust. 15 lit. b) lub ust. 16 lit. b)–g) rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, we Wspólnocie rozszerzonej, lub które są transportowane po poddaniu formalnościom wywozowym wewnątrz Wspólnoty rozszerzonej, należy obciążyć należnością przywozową erga omnes według stawki obowiązującej w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu.

Przepisów pierwszego akapitu nie stosuje się do produktów wywożonych ze Wspólnoty piętnastki, jeśli importer przedstawi dowody, że nie ubiegano się o żadną refundację wywozową względem tych produktów w kraju eksportującym. Na wniosek importera eksporter zapewni otrzymanie potwierdzenia przez właściwy organ na zgłoszeniu wywozowym, że nie ubiegano się o refundację wywozową względem tych produktów w kraju eksportującym.

3. Produkty wymienione w art. 4 ust. 5 pochodzące z państw trzecich, które podlegają uszlachetnianiu czynnemu, o którym mowa w art. 4 ust. 16 lit. d), lub odprawie czasowej, o której mowa w art. 4 ust. 16 lit. f) rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, w jednym z państw członkowskich w dniu 1 maja 2004 r. i które dopuszcza się do swobodnego obrotu tego dnia lub później, należy obciążyć należnością przywozową obowiązującą w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu względem produktów pochodzących z państw trzecich".

5 Artykuł 4 rozporządzenia przewiduje:

„Opłaty od towarów w swobodnym obrocie

1. Bez uszczerbku dla załącznika IV rozdział 4 aktu przystąpienia oraz o ile na szczeblu krajowym nie stosuje się bardziej restrykcyjnych rozwiązań prawnych, nowe państwa członkowskie pobierają opłaty od posiadaczy nadmiernych zapasów produktów będących w swobodnym obrocie w dniu 1 maja 2004 r.

2. Aby określić nadmierne zapasy poszczególnych posiadaczy, nowe państwa członkowskie biorą pod uwagę w szczególności:

a) dostępne średnie stany zapasów z lat poprzedzających przystąpienie;

b) strukturę obrotów w latach poprzedzających przystąpienie;

c) okoliczności, w których zapasy powstały.

Pojęcie nadmiernych zapasów odnosi się do produktów importowanych do nowego państwa członkowskiego lub pochodzących z nowego państwa członkowskiego. Pojęcie nadmiernych zapasów odnosi się także do produktów przeznaczonych na rynki nowych państw członkowskich.

[…]

3. Kwotę opłaty, o której mowa w ust. 1, określa stawka erga omnes należności przywozowej obowiązująca w dniu 1 maja 2004 r. Przychody z opłat pobranych przez władze krajowe przeznacza się do krajowego budżetu nowego państwa członkowskiego.

[…]

5. Niniejszy artykuł stosuje się do produktów objętych następującymi kodami CN:

[…]

— w przypadku Polski:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(z wyjątkiem 1702 30 10)], 1702 40 [(z wyjątkiem 1702 40 10)], 1702 90 [(ograniczone do 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 i 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[…]

6. Do wykazu określonego w ust. 5 Komisja może dodać inne produkty lub niektóre z niego usunąć".

6 Siedem produktów wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, ze zmianami, zostało do niego dodanych na mocy rozporządzenia nr 735/2004, a mianowicie produkty objęte kodami CN 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 i 2008 30 75. Rozporządzenie nr 735/2004 zmieniło jedynie wspomniany wykaz, nie zmieniając brzmienia innych przepisów rozporządzenia nr 1972/2003 kwestionowanych w ramach niniejszej skargi.

Przebieg postępowania

7 W dniu 28 czerwca 2004 r. Rzeczpospolita Polska wniosła do Sądu niniejszą skargę.

8 Uznając, że niniejsza sprawa podnosi tę samą kwestię wykładni co sprawa C-273/04 Polska przeciwko Radzie, którą wniesiono do Trybunału, prezes trzeciej izby Sądu postanowieniem z dnia 11 lipca 2006 r. zawiesił na podstawie art. 54 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 77 lit. a) i art. 78 regulaminu Sądu postępowanie w niniejszej sprawie do czasu wydania wyroku przez Trybunał.

9 Wyrokiem z dnia 23 października 2007 r. w sprawie C-273/04 Polska przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-8925, Trybunał oddalił rozpatrywaną skargę po rozpoznaniu jej w pierwszej kolejności co do istoty, nie orzekając jednak w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Radę.

10 Wobec tego, że skład izb Sądu został zmieniony i sędzia sprawozdawca został przydzielony do pierwszej izby, izbie tej w konsekwencji przydzielono niniejszą sprawę.

11 Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2008 r. po rozpoznaniu wniosku Rzeczypospolitej Polskiej o przekazanie sprawy wielkiej izbie jako mającego na celu w drugiej kolejności przekazanie sprawy izbie złożonej z pięciu sędziów Sąd przekazał sprawę na wniosek pierwszej izby pierwszej izbie w składzie powiększonym na podstawie art. 51 § 1 akapit drugi regulaminu, zgodnie z którym sprawa rozstrzygana jest przez izbę złożoną z co najmniej pięciu sędziów, jeżeli zażąda tego państwo członkowskie będące stroną postępowania.

12 W dniu 11 kwietnia 2008 r. Sąd skierował do Komisji pytania pisemne, która odpowiedziała na nie w wyznaczonym terminie.

13 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (pierwsza izba w składzie powiększonym) zarządził otwarcie procedury ustnej.

14 Sąd wysłuchał wystąpień stron i ich odpowiedzi na zadane przezeń pytania na rozprawie w dniu 16 czerwca 2008 r.

15 Rzeczpospolita Polska wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności art. 3 i art. 4 ust. 3 i ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, ze zmianami;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

16 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi w całości;

— obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania.

W przedmiocie dopuszczalności

Argumenty stron

17 Nie podnosząc formalnie zarzutu niedopuszczalności, Komisja podniosła w odpowiedzi na skargę, że skarga została wniesiona po terminie i że w konsekwencji jest niedopuszczalna.

18 Komisja przypomina, że zgodnie z art. 230 akapit piąty WE skargę na rozporządzenie należy wnieść w terminie dwóch miesięcy, którego bieg rozpoczyna się z upływem czternastego dnia następującego po dniu publikacji. W konsekwencji, jako że rozporządzenie nr 1972/2003 zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym z dnia 11 listopada 2003 r., termin do złożenia skargi na to rozporządzenie upłynął w dniu 4 lutego 2004 r. o północy.

19 Komisja podkreśla, że akt przystąpienia nie przewiduje żadnego postanowienia, które pozwoliłoby na odstąpienie od terminu ustalonego w art. 230 WE. Uważa ona, że ustalenie innej daty niż data publikacji rozporządzenia nr 1972/2003 jako rozpoczynającej bieg terminu dla Rzeczypospolitej Polskiej powodowałoby wprowadzenie dla nowych państw członkowskich innego terminu na wniesienie skargi niż dla starych państw członkowskich.

20 W uzasadnieniu swojego stanowiska Komisja przywołuje wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-194/01 Komisja przeciwko Austrii, Rec. s. I-4579. Uważa ona, że w wyroku tym Trybunał uznał, iż nowe państwa członkowskie nie mogą

po przystąpieniu wnieść skargi o stwierdzenie nieważności aktu wspólnotowego, którego termin zaskarżenia upłynął przed dniem ich przystąpienia (pkt 41). Powołuje się również na wyrok Trybunału z dnia 16 lutego 1982 r. w sprawach połączonych 39/81, 43/81, 85/81 i 88/81 Halyvourgiki i Helleniki Halyvourgia przeciwko Komisji, Rec. s. 593, pkt 9–15, w którym jej zdaniem Trybunał stwierdził, że akty przyjęte pomiędzy datą podpisania traktatu akcesyjnego a datą jego wejścia w życie obowiązują w pełni w stosunku do nowych państw członkowskich od dnia wejścia w życie tego traktatu.

21 W końcu Komisja uważa, że podniesiony w replice argument Rzeczypospolitej Polskiej, iż nawet gdyby upłynął termin do wniesienia skargi na rozporządzenie nr 1972/2003, skarga jest w każdym razie dopuszczalna w odniesieniu do produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004, stanowi nowy zarzut w rozumieniu art. 48 § 2 regulaminu, a zatem jest niedopuszczalny.

22 Rzeczpospolita Polska przypomina, że art. 2 ust. 3 traktatu akcesyjnego przewiduje, iż instytucje Unii mogą przed przystąpieniem przyjąć środki przewidziane w art. 41 aktu przystąpienia, które wchodzą w życie z dniem wejścia w życie tego traktatu i tylko pod warunkiem jego wejścia w życie. Ta ostatnia okoliczność odróżnia rozporządzenie nr 1972/2003 od innych aktów przyjętych przed przystąpieniem przez instytucje Wspólnot, tak samo jak fakt, że wyrażenie „państwa członkowskie" zawarte w tym rozporządzeniu obejmuje zarówno stare państwa członkowskie, jak i nowe.

23 W rezultacie, nie kwestionując terminu wyznaczonego w art. 230 WE dla wszystkich aktów przyjętych w okresie poprzedzającym przystąpienie nowego państwa członkowskiego, Rzeczpospolita Polska uważa, że wobec tego, iż rozporządzenie nr 1972/2003 zostało przyjęte na podstawie aktu przystąpienia i adresowane do niej jako do państwa członkowskiego, miała ona prawo wnieść skargę w terminie dwóch miesięcy od jej przystąpienia.

24 Rzeczpospolita Polska wskazuje w tym względzie, że ww. w pkt 20 wyroki w sprawie Halyvourgiki i Helleniki Halyvourgia przeciwko Komisji oraz w sprawie Komisja

przeciwko Austrii, inaczej niż w niniejszej sprawie, nie dotyczą aktów prawnych przyjętych na podstawie aktu przystąpienia.

25 Rzeczpospolita Polska uważa, że wobec tego, iż rozporządzenie nr 1972/2003 jest adresowane do państw członkowskich Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., jego publikacja powinna być dokonana w 20 językach urzędowych Unii Europejskiej zgodnie z pkt 22 ust. 1 załącznika II do aktu przystąpienia. Proces publikacji zaskarżonego rozporządzenia nie został więc zakończony w dniu 11 listopada 2003 r., lecz w dniu 1 maja 2004 r., to jest w dniu, w którym lub ze skutkiem od którego rozporządzenie to zostało opublikowane w 20 językach urzędowych.

26 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej jej stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, które wskazuje, że wobec tego, iż różne wersje językowe ustawodawstwa wspólnotowego są jednakowo autentyczne, ich interpretacja musi uwzględniać porównanie różnych wersji językowych (wyrok Trybunału z dnia 6 października 1982 r. w sprawie 283/81 Cilfit i in., Rec. s. 3415, pkt 18). A zatem skoro w dniu 11 listopada 2003 r. rozporządzenie nr 1972/2003 nie zostało opublikowane w języku polskim, nie było możliwości właściwej jego interpretacji.

27 Rzeczpospolita Polska podnosi również, że dzień 1 maja 2004 r. stanowi początek biegu terminu do wniesienia skargi dla wszystkich państw członkowskich, a nie tylko do państw członkowskich, które przystąpiły w tym dniu, co podważa argumenty Komisji dotyczące różnych dat upływu terminów do wniesienia skargi.

28 Rzeczpospolita Polska twierdzi poza tym, że stanowisko Komisji prowadzi do słabszej ochrony sądowej nowych państw członkowskich, pomimo iż to właśnie te państwa są szczególnie dotknięte skutkami rozporządzenia nr 1972/2003. Tymczasem powinny one mieć możliwość zaskarżenia wspomnianego rozporządzenia jako państwo członkowskie, gdyż jest ono adresowane do nich w tym charakterze.

29 Rzeczpospolita Polska uważa, że nie mogła zaskarżyć rozporządzenia nr 1972/2003 przed przystąpieniem jako podmiot nieuprzywilejowany na podstawie art. 230 akapit czwarty WE, ponieważ z jednej strony zaskarżone rozporządzenie stanowi akt powszechnie obowiązujący i nie jest decyzją indywidualną w rozumieniu tego postanowienia, a z drugiej strony nie dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie w rozumieniu orzecznictwa Trybunału dotyczącego skarg wnoszonych przez jednostki terytorialne (wyroki Trybunału: z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-452/98 Nederlandse Antillen przeciwko Radzie, Rec. s. I-8973; z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie C-142/00 P Komisja przeciwko Nederlandse Antillen, Rec. s. I-3483, pkt 69). Rzeczpospolita Polska podnosi, że jedynie akty prawne uniemożliwiające wspomnianym jednostkom terytorialnym wykonywanie ich funkcji w sposób, w jaki uznają to za stosowne, mogą być uznane za akty dotyczące ich indywidualnie (wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie T-288/97 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia przeciwko Komisji, Rec. s. II-1871). Rozporządzenie nr 1972/2003 nie ograniczyło natomiast jej praw w tym zakresie.

30 Rzeczpospolita Polska podkreśla również, że art. 241 WE nie stanowi środka odwoławczego, który byłby odpowiedni wobec rozporządzenia nr 1972/2003, ponieważ nie ustanawia on niezależnego prawa do wniesienia skargi i może być powoływany jedynie incydentalnie w ramach postępowania wszczętego na innej podstawie prawnej. Poza tym sporne przepisy rozporządzenia nr 1972/2003 są na tyle precyzyjne, że nie stanowią podstawy do wydania bardziej szczegółowych przepisów wykonawczych, wobec czego nie można powoływać się na brak możliwości ich stosowania na podstawie art. 241 WE. Ponadto państwo członkowskie po upływie terminu określonego w art. 230 WE nie może kwestionować ważności aktu wspólnotowego w celu obrony w postępowaniu o stwierdzenie naruszenia, ze względu na brak implementacji takiego aktu, jego zobowiązań. W konsekwencji stanowisko Komisji prowadzi do pozbawienia jej prawa do zaskarżenia rozporządzenia nr 1972/2003.

31 Posiłkowo Rzeczpospolita Polska podnosi w replice, że niniejsza skarga, która została wniesiona w dniu 28 czerwca 2004 r., jest w każdym razie dopuszczalna w odniesieniu do produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004, które zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 21 kwietnia 2004 r., ponieważ wniosła ona skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 1972/2003 zmienionego rozporządzeniem nr 735/2004.

Ocena Sądu

32 Zgodnie z art. 230 akapit piąty WE skargi „wnosi się w terminie dwóch miesięcy […] od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie". Z samej treści tego postanowienia wynika, że kryterium daty powzięcia wiadomości o akcie jako początku biegu terminu na wniesienie skargi ma charakter jedynie uzupełniający w stosunku do kryterium publikacji lub notyfikacji aktu (wyrok Trybunału z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie C-122/95 Niemcy przeciwko Radzie, Rec. s. I-973, pkt 35).

33 Należy stwierdzić również, że ścisłe stosowanie uregulowań wspólnotowych dotyczących terminów procesowych odpowiada wymogowi pewności prawa i konieczności zapobieżenia wszelkiej dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach wymiaru sprawiedliwości (postanowienie Trybunału z dnia 5 lutego 1992 r. w sprawie C-59/91 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-525, pkt 8; wyrok Trybunału z dnia 15 czerwca 1994 r. w sprawie C-137/92 P Komisja przeciwko BASF i in., Rec. s. I-2555, pkt 40; postanowienia Trybunału: z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie C-239/97 Irlandia przeciwko Komisji, Rec. s. I-2655, pkt 7; z dnia 17 maja 2002 r. w sprawie C-406/01 Niemcy przeciwko Parlamentowi i Radzie, Rec. s. I-4561, pkt 20). Ponadto ścisłe przestrzeganie terminów procesowych odpowiada wymogom prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości i ekonomii postępowania (wyrok Trybunału z dnia 14 września 1999 r. w sprawie C-310/97 P Komisja przeciwko AssiDomän Kraft Products i in., Rec. s. I-5363, pkt 61). W końcu wniesienie skargi po terminie stanowi bezwzględną przesłankę procesową, którą należy rozpatrzyć z urzędu (wyrok Trybunału z dnia 5 czerwca 1980 r. w sprawie 108/79 Belfiore przeciwko Komisji, Rec. s. 1769, pkt 3).

34 W niniejszym przypadku rozporządzenie nr 1972/2003 zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 11 listopada 2003 r. Od tego dnia należy zatem liczyć dzień upływu terminu do wniesienia skargi.

35 Zgodnie z art. 101 § 1 lit. a) regulaminu, „jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach jest pewne zdarzenie lub czynność, przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie to nastąpiło lub czynność została podjęta". Ponadto zgodnie z art. 102 § 1 regulaminu, jeżeli termin do

zaskarżenia aktu wydanego przez instytucję biegnie od dnia opublikowania tego aktu, liczony jest on w sposób określony w art. 101 § 1 lit. a), począwszy od upływu czternastego dnia następującego po dniu opublikowania tego aktu w Dzienniku Urzędowym. Wynika z tego, że w niniejszym przypadku dwumiesięczny termin do wniesienia skargi należy liczyć od dnia 25 listopada 2003 r. o północy.

36 Poza tym art. 101 § 1 lit. b) regulaminu stanowi, że termin oznaczony w miesiącach upływa tego dnia w ostatnim miesiącu, który cyfrą odpowiada temu dniowi, w którym stanowiące początek jego terminu zdarzenie nastąpiło lub czynność została podjęta. Niniejszy termin do wniesienia skargi upłynął więc w dniu 25 stycznia 2004 r. o północy.

37 Niemniej z uwagi na dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość, o który należy przedłużyć terminy procesowe na podstawie art. 102 § 2 regulaminu, całkowity termin wyznaczony dla zaskarżenia rozporządzenia nr 1972/2003 upłynął w dniu 4 lutego 2004 r. o północy.

38 Tymczasem Rzeczpospolita Polska wniosła niniejszą skargę w dniu 28 czerwca 2004 r. Wynika z tego, że w odniesieniu do rozporządzenia nr 1972/2003 została ona wniesiona po terminie.

39 Żaden z argumentów Rzeczypospolitej Polskiej nie może podważyć tego wniosku.

40 Co się tyczy w pierwszej kolejności argumentu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącego niepełnej publikacji zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ nie zostało ono opublikowane w 20 językach urzędowych Unii Europejskiej, należy stwierdzić, że art. 4 rozporządzenia Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 1958, 17, s. 385),

ze zmianami przewiduje w wersji obowiązującej w dniu 11 listopada 2003 r., że „[r]ozporządzenia i inne dokumenty powszechnie obowiązujące sporządza się w jedenastu językach urzędowych".

41 Wobec tego, że art. 1 traktatu akcesyjnego stanowi, iż postanowienia aktu przystąpienia stanowią integralną część tego traktatu, wchodzą one w życie w tym samym dniu co traktat. Zmiany wprowadzone do systemu językowego przewidziane w pkt 22 ust. 1 załącznika II do aktu przystąpienia, które dodają języki nowych państw członkowskich do języków roboczych instytucji, weszły zatem w życie dopiero w dniu 1 maja 2004 r.

42 Wynika z tego, że Komisja nie była zobowiązana do opublikowania rozporządzenia nr 1972/2003 w języku polskim w dniu 11 listopada 2003 r. i że można było je interpretować na podstawie wersji językowych opublikowanych w tym dniu.

43 Co się tyczy w drugiej kolejności argumentu dotyczącego wejścia w życie rozporządzenia nr 1972/2003 z dniem wejścia w życie traktatu akcesyjnego i tylko pod tym warunkiem, to jest w dniu 1 maja 2004 r., nie należy mylić obowiązywania aktu, które jest związane z wypełnieniem wszystkich wymaganych formalności publikacyjnych i powoduje wszczęcie biegu terminu do wniesienia skargi, z wejściem w życie tego aktu, które może nastąpić później (zob. podobnie opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura w sprawie Polska przeciwko Radzie, ww. w pkt 9 wyrok, Zb.Orz. s. I-8929, I-8962, pkt 23).

44 Artykuł 230 akapit piąty WE nie przewiduje jako początku biegu terminu do wniesienia skargi daty wejścia w życie danego aktu. Nawet jeżeli rozporządzenie nr 1972/2003 odróżniałoby się — jak utrzymuje Rzeczpospolita Polska — od reszty acquis communautaire, jeżeli chodzi o chwilę jego wejścia w życie i krąg jego adresatów, nie wstrzymywałoby to jednak rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi od chwili publikacji zaskarżonego rozporządzenia.

45 Co się tyczy w trzeciej kolejności argumentu, iż rozporządzenie nr 1972/2003 było adresowane do wszystkich państw członkowskich, w tym Rzeczypospolitej Polskiej, wobec czego powinna ona mieć możliwość jego zaskarżenia w tym charakterze, również on podlega oddaleniu.

46 Po pierwsze, akt przystąpienia przewiduje wyraźnie możliwość przyjęcia przez instytucje europejskie określonych środków w okresie między podpisaniem aktu przystąpienia a datą przystąpienia nowych państw członkowskich do Unii Europejskiej, nie przewidując jednak odstępstw czasowych od systemu kontroli legalności aktów wspólnotowych.

47 Po drugie, należy przypomnieć, że uregulowania wspólnotowe dotyczące terminów procesowych należy stosować w sposób ścisły (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 15 stycznia 1987 r. w sprawie 152/85 Misset przeciwko Radzie, Rec. s. 223, pkt 11) i że można od tego odstąpić wyłącznie w okolicznościach całkowicie wyjątkowych, w przypadku okoliczności nieprzewidywalnych lub siły wyższej (postanowienie Trybunału z dnia 19 lutego 2004 r. w sprawie C-369/03 P Forum des migrants przeciwko Komisji, Rec. s. I-1981, pkt 16). Tymczasem Rzeczpospolita Polska nie wyjaśnia, w jakim zakresie niniejsze okoliczności są względem niej całkowicie wyjątkowe i wymagają odstępstwa od zasady ścisłego stosowania terminów procesowych z naruszeniem zasady pewności prawa.

48 Po trzecie, jeżeli argument Rzeczypospolitej Polskiej należałoby rozumieć w ten sposób, że uważała ona, iż zobowiązana była odczekać do czasu uzyskania statusu państwa członkowskiego, aby móc wnieść skargę, należy podkreślić, że termin do wniesienia skargi przewidziany w art. 230 WE ma charakter powszechnie obowiązujący. Nie wymaga on w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej statusu państwa członkowskiego. Ten termin do wniesienia skargi ma w każdym razie zastosowanie wobec niej jako osoby prawnej.

49 Co się tyczy w ostatniej kolejności argumentu dotyczącego prawa do skutecznej ochrony sądowej, należy zaznaczyć najpierw, że prawa do skutecznej ochrony sądowej w żaden sposób nie narusza ścisłe stosowanie uregulowań wspólnotowych dotyczących

terminów procesowych, które odpowiada w szczególności wymogowi pewności prawa (ww. w pkt 33 postanowienie w sprawie Niemcy przeciwko Parlamentowi i Radzie, pkt 20).

50 Ponadto, chociaż przesłanki wniesienia skargi do sądu wspólnotowego należy interpretować w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej, interpretacja ta nie może jednak prowadzić do pominięcia jednej z przesłanek wyraźnie przewidzianych w traktacie bez przekroczenia granic kompetencji przyznanych w nim sądom wspólnotowym (wyrok Trybunału z dnia 25 lipca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, Rec. s. I-6677, pkt 44; zob. również analogicznie postanowienie Trybunału z dnia 28 marca 2003 r. w sprawie C-75/02 P Diputación Foral de Álava i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-2903, pkt 34).

51 W końcu, mimo że sądy wspólnotowe w drodze wykładni art. 230 akapity drugi i czwarty WE uznały legitymację procesową do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktów, o których mowa w art. 230 akapit pierwszy WE, jednostek pozbawionych jakiegokolwiek środka zaskarżenia skutecznego wobec tych aktów (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 23 kwietnia 1986 r. w sprawie 294/83 Les Verts, Rec. s. 1339, pkt 23; z dnia 7 lipca 1992 r. w sprawie C-295/90 Parlament przeciwko Radzie, Rec. s. I-4193; z dnia 16 lipca 1992 r. w sprawie C-65/90 Parlament przeciwko Radzie, Rec. s. I-4593), fakt, iż termin do wniesienia skargi zaczyna bieg od publikacji rozporządzenia nr 1972/2003, nie stanowił jednak przeszkody dla Rzeczypospolitej Polskiej, by zwróciła się do Sądu o kontrolę legalności wspomnianego rozporządzenia. Mogła ona wbrew temu, co utrzymuje, wnieść skargę na ten akt na podstawie art. 230 akapit czwarty WE.

52 Jeżeli bowiem państwa trzecie, w tym nowe państwa członkowskie przed ich przystąpieniem do Unii Europejskiej, nie mogą żądać legitymacji procesowej przyznanej w systemie wspólnotowym państwom członkowskim, mają one zdolność sądową, którą przepis ten przyznaje osobom prawnym (zob. podobnie ww. w pkt 43 opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura w sprawie Polska przeciwko Radzie, pkt 40).

53 Taką wykładnię potwierdza orzecznictwo dotyczące zdolności sądowej jednostek podziału administracyjnego państwa, zgodnie z którym celem art. 230 akapit

czwarty WE jest przyznanie odpowiedniej ochrony sądowej wszystkim osobom fizycznym i prawnym, których akty instytucji wspólnotowych dotyczą bezpośrednio i indywidualnie. Legitymacja procesowa powinna być zatem przyznana w zależności od tego jedynego celu, a skarga o stwierdzenie nieważności dopuszczalna dla wszystkich, którzy spełniają przewidziane przesłanki obiektywne, to jest posiadają wymaganą osobowość prawną, a zaskarżony akt dotyczy ich indywidualnie i bezpośrednio. Takie rozwiązanie należy przyjąć również, kiedy skarżący jest jednostką publiczną spełniającą te kryteria (ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia przeciwko Komisji, pkt 41; zob. ww. w pkt 43 opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura w sprawie Polska przeciwko Radzie, pkt 41), co miało zastosowanie względem nowych państw członkowskich przed ich przystąpieniem do Unii Europejskiej.

54 W niniejszym przypadku rozporządzenie nr 1972/2003 jest wprawdzie aktem o charakterze generalnym, a nie decyzją w rozumieniu art. 249 WE, jednakże charakter generalny danego aktu nie wyklucza, że może on dotyczyć bezpośrednio i indywidualnie określonych osób fizycznych lub prawnych (wyrok Trybunału z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie C-309/89 Codorníu przeciwko Radzie, Rec. s. I-1853, pkt 19; ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Nederlandse Antillen przeciwko Radzie, pkt 55).

55 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem akt o charakterze generalnym taki jak rozporządzenie może dotyczyć indywidualnie osób fizycznych lub prawnych tylko, jeżeli oddziałuje na nie z powodu pewnych cech im właściwych lub sytuacji faktycznej wyodrębniającej je z kręgu wszystkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje je w sposób podobny jak adresata decyzji w rozumieniu art. 249 WE (wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-451/98 Antillean Rice Mills przeciwko Radzie, Rec. s. I-8949, pkt 49; ww. w pkt 50 wyrok w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 36; ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Komisja przeciwko Nederlandse Antillen, pkt 65).

56 Należy podkreślić w tym względzie, że akt wspólnotowy dotyczy jednostki podziału administracyjnego państwa bezpośrednio i indywidualnie, jeżeli uniemożliwia jej bezpośrednio wykonywanie swoich własnych kompetencji w sposób, w jaki uznaje za stosowny (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 30 kwietnia 1998 r. w sprawie T-214/95 Vlaams Gewest przeciwko Komisji, Rec. s. II-717, pkt 29; ww. w pkt 29 wyrok w sprawie Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia przeciwko Komisji, pkt 31).

57 Stwierdzenie to należy zastosować również wobec nowych państw członkowskich przed ich przystąpieniem do Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o akty wspólnotowe przyjęte po podpisaniu przez nie traktatu akcesyjnego.

58 Należy stwierdzić, że przepisy rozporządzenia nr 1972/2003 nakładają różne obowiązki na Rzeczpospolitą Polską, oddziałując w ten sposób bezpośrednio na wykonywanie jej własnych kompetencji.

59 Rzeczpospolita Polska jest w szczególności zobowiązana zgodnie z art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003 przeprowadzić bezzwłocznie inwentaryzację zapasów według stanu na dzień 1 maja 2004 r. i pobierać opłaty od posiadaczy nadmiernych zapasów produktów będących w swobodnym obrocie w kwocie odpowiadającej należności celnej przywozowej erga omnes obowiązującej w tym dniu.

60 Poza tym art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 zobowiązuje Rzeczpospolitą Polską do obciążenia produktów wymienionych w art. 4 ust. 5 tiret ósme tego rozporządzenia, które przed 1 maja 2004 r. były w swobodnym obrocie na jej terytorium, a w dniu 1 maja 2004 r. są tymczasowo składowane lub podlegają jednej z czynności celnych lub procedur, o których mowa w art. 4 ust. 15 lit. b) i art. 4 ust. 16 lit. b)–g) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1996, L 97, s. 38), we Wspólnocie rozszerzonej, lub które są transportowane po poddaniu formalnościom wywozowym w rozszerzonej Wspólnocie, należnością celną przywozową erga omnes według stawki obowiązującej w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu.

61 W konsekwencji należy stwierdzić, że zanim Rzeczpospolita Polska uzyskała status państwa członkowskiego, rozporządzenie nr 1972/2003 dotyczyło jej bezpośrednio i indywidualnie i skarga o stwierdzenie jego nieważności była możliwa na podstawie art. 230 akapit czwarty WE.

62 Z powyższego wynika, że ścisłe stosowanie terminów procesowych od dnia publikacji rozporządzenia nr 1972/2003 w niniejszym przypadku nie uniemożliwiało Rzeczypospolitej Polskiej dochodzenia jej praw i korzystania ze skutecznej ochrony sądowej.

63 Wobec powyższego należy stwierdzić, że w odniesieniu do rozporządzenia nr 1972/2003 skarga została wniesiona po terminie i że w konsekwencji należy ją odrzucić jako niedopuszczalną.

64 Niemniej należy rozpatrzyć argument podniesiony posiłkowo przez Rzeczpospolitą Polską, zgodnie z którym niniejsza skarga jest w każdym razie dopuszczalna w odniesieniu do produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004, które zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 21 kwietnia 2004 r., ponieważ została ona wniesiona w dniu 28 czerwca 2004 r.

65 Należy najpierw przypomnieć, że w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenie nr 735/2004 w szczególności dodało do wykazu produktów objętych środkami przewidzianymi w rozporządzeniu nr 1972/2003 siedem produktów, które wcześniej nie były przedmiotem podobnych środków (zob. pkt 6 powyżej).

66 Niniejsza skarga została wniesiona przez Rzeczpospolitą Polską na rozporządzenie nr 1972/2003 zmienione w szczególności rozporządzeniem nr 735/2004. Wynika z tego, że Rzeczpospolita Polska, wnosząc skargę, zakwestionowała poddanie siedmiu produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004 tym samym środkom, co środki ustanowione pierwotnie w rozporządzeniu nr 1972/2003 względem innych produktów.

67 Należy zatem oddalić twierdzenie Komisji, iż Rzeczpospolita Polska, podnosząc swój argument posiłkowo dopiero w replice, podniosła nowy zarzut w toku postępowania, co jest niedozwolone w myśl art. 48 § 2 akapit pierwszy regulaminu.

68 Oddalony właśnie argument o charakterze proceduralnym jest jedynym, który Komisja podniosła przeciwko dopuszczalności skargi w odniesieniu do objęcia wspomnianymi środkami produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004. Należy jednak rozpatrzyć podniesioną kwestię dopuszczalności pod względem materialnym, gdyż — jak podkreślono powyżej w pkt 33 — wniesienie skargi po terminie stanowi bezwzględną przesłankę procesową, którą należy zbadać z urzędu.

69 Należy zatem zbadać — mając na uwadze, że Rzeczpospolita Polska nie kwestionuje dodania jako takiego, w jej przypadku siedmiu produktów do wykazu produktów objętych środkami przewidzianymi w rozporządzeniu nr 1972/2003, lecz legalność tych środków — czy niniejszej skargi nie należy uznać za niedopuszczalną w odniesieniu do produktów dodanych rozporządzeniem nr 735/2004 z tego powodu, że w drodze tego zarzutu Rzeczpospolita Polska nie kwestionuje w rzeczywistości legalności zmian wprowadzonych wspomnianym rozporządzeniem, lecz legalność środków wprowadzonych pierwotnie rozporządzeniem nr 1972/2003 w odniesieniu do innych produktów, obchodząc w ten sposób termin zawity dotyczący tego ostatniego rozporządzenia.

70 W tym zakresie należy zaznaczyć, że chociaż charakter ostateczny aktu, który nie został zaskarżony w terminie, dotyczy nie tylko samego aktu, lecz również każdego aktu późniejszego, który miałby charakter wyłącznie potwierdzający, ponieważ takie rozwiązanie jest uzasadnione niezbędną stabilnością prawa i stosuje się zarówno do aktów indywidualnych, jak i aktów o charakterze normatywnym takich jak rozporządzenie, w przypadku zmiany przepisu rozporządzenia na nowo zostaje otwarta możliwość zaskarżenia nie tylko wyłącznie tego przepisu, ale wszystkich przepisów, które nawet jeśli nie posiadają zmienionego brzmienia, to stanowią z nim całość (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 18 października 2007 r. w sprawie C-299/05 Komisja przeciwko Parlamentowi i Radzie, Zb.Orz. s. I-8695, pkt 29, 30).

71 Otóż akt wspólnotowy, mocą którego dodano produkty do wykazu, może stanowić wyłącznie całość z przepisami innego aktu wspólnotowego, które przewidują środki,

którym poddane są produkty z tego wykazu, ponieważ w przeciwnym razie akt, mocą którego zostały dodane do wykazu, pozbawiony zostałby jakiegokolwiek skutku prawnego.

72 Należy ponadto podkreślić, że osobie, która mając legitymację do zaskarżenia aktu wspólnotowego, mocą którego produkty danego wykazu poddane są określonym środkom, nie czyni tego w wymaganym terminie, nie można uniemożliwiać z tego powodu kwestionowania w ramach skargi na inny akt, mocą którego produkty zostały dodane do wspomnianego wykazu, legalności środków, którym poddane są odtąd te produkty dodane. Środki takie są bowiem — jeżeli chodzi o produkty dodane do tego wykazu w drodze drugiego z przyjętych aktów — środkami nowymi. Drugi z przyjętych aktów nie może zatem być postrzegany jako wyłącznie potwierdzający względem tych środków.

73 Należy zatem stwierdzić, że niniejsza skarga jest dopuszczalna, gdyż może być ona interpretowana jako żądanie stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej siedem produktów dodanych tym samym środkom co środki wprowadzone pierwotnie w rozporządzeniu nr 1972/2003 względem innych produktów (zwane dalej „spornymi środkami"), które Rzeczpospolita Polska uważa za bezprawne w odniesieniu do tych siedmiu produktów dodanych. Zarzuty i argumenty Rzeczypospolitej Polskiej wobec kwestionowanych przepisów rozporządzenia nr 1972/2003 należy interpretować w ten sposób.

Co do istoty

74 Niniejsza skarga dzieli się zasadniczo na cztery części.

75 W pierwszej części Rzeczpospolita Polska podnosi pięć zarzutów w uzasadnieniu swojego żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie,

w jakim poddaje ono w jej przypadku siedem produktów dodanych środkom przewidzianym w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, które uznaje ona za bezprawne w odniesieniu do tych produktów. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia zasady swobodnego przepływu towarów. Zarzut drugi dotyczy braku kompetencji Komisji do przyjęcia wspomnianych środków oraz naruszenia art. 22 i 41 aktu przystąpienia. Zarzut trzeci dotyczy naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Zarzut czwarty dotyczy braku lub niedostateczności uzasadnienia. W końcu zarzut piąty dotyczy naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

76 W drugiej części Rzeczpospolita Polska podnosi dwa zarzuty w uzasadnieniu żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono w jej przypadku siedem produktów dodanych środkowi przewidzianemu w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, który uważa ona za bezprawny w odniesieniu do tych produktów. Zarzut pierwszy dotyczy naruszenia art. 41 aktu przystąpienia i zasady proporcjonalności. Zarzut drugi dotyczy naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową.

77 W trzeciej części Rzeczpospolita Polska podnosi jeden zarzut w uzasadnieniu żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim dodaje ono w jej przypadku siedem produktów do wykazu produktów zawartego w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, który jej zdaniem został zmieniony z naruszeniem art. 41 aktu przystąpienia i zasady proporcjonalności.

78 W końcu w czwartej części Rzeczpospolita Polska podnosi jeden zarzut w uzasadnieniu żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono w jej przypadku siedem produktów dodanych wszystkim spornym środkom, co uważa ona za bezprawne w odniesieniu do tych produktów. Zarzut ten dotyczy nadużycia władzy.

79 W pierwszej kolejności należy rozpatrzyć zarzuty podniesione przez Rzeczpospolitą Polską w drugiej części skargi, a następnie zarzuty podniesione w części trzeciej, pierwszej i czwartej.

W przedmiocie drugiej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych środkowi przewidzianemu w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003

80 Z motywu 1 rozporządzenia nr 1972/2003 wynika, że środki przejściowe należało przyjąć w celu uniknięcia ryzyka zakłóceń w handlu, które mogłyby wpłynąć na wspólną organizację rynków rolnych w związku z przystąpieniem dziesięciu nowych państw do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. W motywie 3 rozporządzenia wskazano również, że zakłócenia często są powodowane przez produkty sztucznie przemieszczane w związku z rozszerzeniem, które nie stanowią w związku z tym normalnych zapasów danego państwa, oraz że nadmierne zapasy mogą także wynikać z produkcji krajowej. W końcu dodaje się, że w konsekwencji należy wprowadzić przepisy o zapobiegawczych opłatach nakładanych na nadmierne zapasy w nowych państwach członkowskich.

81 Artykuł 4 rozporządzenia nr 1972/2003 ustanawia taką opłatę. Z brzmienia ust. 1 i 2 tego artykułu wynika, że bez uszczerbku dla rozdziału 4 załącznika IV do aktu przystąpienia oraz o ile na szczeblu krajowym nie stosuje się bardziej restrykcyjnych rozwiązań prawnych, nowe państwa członkowskie pobierają opłaty od posiadaczy nadmiernych zapasów produktów będących w swobodnym obrocie w dniu 1 maja 2004 r. Na zapasy te składają się w szczególności produkty przywiezione do nowych państw członkowskich lub pochodzące z tych państw, których ilość przekracza ilość normalnych zapasów ich posiadaczy z uwzględnieniem średnich stanów zapasów dostępnych w latach poprzedzających przystąpienie.

82 Należy również zaznaczyć, że rozdział 4 załącznika IV do aktu przystąpienia dotyczący rolnictwa stanowi:

„1. Publiczne zapasy utrzymywane w dniu przystąpienia przez nowe państwa członkowskie, a wypływające z ich polityki wspierania rynku przejmuje Wspólnota według wartości wynikającej z zastosowania artykułu 8 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1883/78 ustanawiającego ogólne reguły finansowania interwencji przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcja Gwarancji […]. Powyższe zapasy są przejmowane jedynie pod warunkiem, że interwencja publiczna w zakresie przedmiotowych produktów jest przewidziana przez przepisy wspólnotowe i że zapasy te odpowiadają wymogom interwencji wspólnotowej.

2. Wszelkie zapasy produktów, prywatne jak również publiczne, znajdujące się w swobodnym obrocie w dniu przystąpienia na terytorium nowych państw członkowskich, przekraczające ilości, które mogą być uznane za normalny poziom zapasów, muszą być usunięte na koszt nowego państwa członkowskiego.

Koncepcję zwykłego [normalnego] poziomu zapasów definiuje się dla każdego produktu na podstawie kryteriów i celów właściwych dla każdej ze wspólnych organizacji rynku.

3. Zapasy, o których mowa w ust. 1, odejmuje się od wielkości przekraczającej normalny poziom zapasów.

[…]”.

83 Wynika z tego, że na mocy tych przepisów nowe państwa członkowskie podlegają obowiązkowi usunięcia na ich koszt nadmiernych zapasów określonych produktów rolnych znajdujących się na ich terytoriach oraz obowiązkowi nałożenia opłaty od tych zapasów.

84 W końcu art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 stanowi, że kwotę opłaty, o której mowa w ust. 1 (zwanej dalej „sporną opłatą"), określa stawka erga omnes należności celnej przywozowej obowiązująca w dniu 1 maja 2004 r. i że przychody z tej opłaty przeznacza się do krajowego budżetu każdego nowego państwa członkowskiego.

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego naruszenia art. 41 aktu przystąpienia i zasady proporcjonalności

— Argumenty stron

85 Rzeczpospolita Polska przyznaje, że wykonując swoje kompetencje w obszarze wspólnej polityki rolnej, Komisja może uznać za konieczne skorzystanie z szerokiego zakresu uznania i dlatego legalność środka przyjętego w tym obszarze może być podważona jedynie wtedy, gdy środek ten jest rażąco nieodpowiedni w odniesieniu do celu, który właściwa instytucja zamierza osiągnąć. Przypomina jednak, że zgodnie z zasadą proporcjonalności działania instytucji Wspólnoty nie powinny przekraczać tego, co jest niezbędne do osiągnięcia ustalonego celu, oraz że należy stosować środki najmniej dotkliwe, odpowiednie ze względu na zamierzony cel.

86 Rzeczpospolita Polska podnosi, że opłaty nakładane na posiadaczy nadmiernych zapasów wspomnianych produktów zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 odpowiadają stawce erga omnes należności celnych przywozowych obowiązującej w dniu 30 kwietnia 2004 r., to jest wysokości przekraczającej różnicę między wspólnotowymi a polskimi należnościami celnymi przywozowymi obowiązującymi

w tym dniu. Jest to rażąco nieodpowiednie w odniesieniu do zamierzonego celu, jakim jest zgodnie z motywem 3 rozporządzenia nr 1972/2003 zapobieganie obrotowi spekulacyjnemu.

87 Realność tego celu potwierdza fakt, że środki przejściowe podejmowane na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia powinny zapobiegać nieuzasadnionym korzyściom związanym z różnicą między należnościami celnymi przywozowymi we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich. W konsekwencji naruszony jest również ten artykuł.

88 Rzeczpospolita Polska przyznaje, że obowiązywanie do dnia 30 kwietnia 2004 r. niższych krajowych należności celnych przywozowych w nowych państwach członkowskich na niektóre produkty rolne mogło skłaniać przedsiębiorców do importu produktów do tych państw w zamiarze późniejszego wprowadzenia ich na wspólny rynek po ich przystąpieniu. Przyznaje również, że Komisja jest uprawniona do podejmowania środków mających na celu zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów produktów rolnych lub ich neutralizację. Niemniej jedynym środkiem odpowiednim i proporcjonalnym, aby zapobiec temu zagrożeniu, jest ustanowienie opłaty, której wysokość jest określana w wysokości różnicy stawek należności celnych przywozowych we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich obowiązujących w dniu 30 kwietnia 2004 r.

89 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej jej stanowisko ma oparcie w orzecznictwie. Przywołuje ona tu wyrok Trybunału z dnia 15 stycznia 2002 r. w sprawie C-179/00 Weidacher, Rec. s. I-501, który dotyczył legalności art. 4 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 3108/94 z dnia 19 grudnia 1994 r. w sprawie środków przejściowych przyjętych w związku z przystąpieniem Austrii, Finlandii i Szwecji w odniesieniu do handlu produktami rolnymi (Dz.U. L 328, s. 42). Przepis ten ustalał wysokość opłaty analogicznej do stosowanej w niniejszym przypadku w wysokości różnicy między stawką celną stosowaną we Wspólnocie w dniu 31 grudnia 1994 r. a stawką stosowaną w tym dniu w nowych państwach członkowskich. Rzeczpospolita Polska podkreśla, że w tym kontekście Trybunał potwierdził, że poprzez wprowadzenie specjalnej opłaty od nadmiernych zapasów Komisja miała szczególnie na uwadze ułatwienie nowym państwom członkowskim przejścia na wspólną organizację rynków, ponieważ opłata taka zmierzała, po pierwsze, do zapobiegania gromadzeniu zapasów w celach spekulacyjnych, a po drugie, do zneutralizowania korzyści ekonomicznych, które przypadłyby przedsiębiorcom, którzy faktycznie zgromadzili zapasy po niskich cenach (pkt 22 wyroku).

90 Stanowisko Trybunału potwierdziło opinię rzecznika generalnego J. Mischa, który w sprawie Weidacher (ww. w pkt 89 wyrok), Rec. s. I-505, I-524, stwierdził, że rozpatrywana opłata nie naruszała zasady proporcjonalności, ponieważ jej jedynym skutkiem było zneutralizowanie nieuzasadnionej korzyści, ale bez karania posiadacza zapasów (pkt 58 wyroku).

91 W niniejszym przypadku sporna opłata nie mogła była być wprowadzona w celu zniechęcenia do „produkcji spekulacyjnej". Przede wszystkim pojęcie spekulacji jest nierozerwalnie związane z obrotem handlowym, a nie z produkcją, a już szczególnie nie z produkcją rolną, gdzie cykl produkcyjny jest długi i uzależniony od szeregu obiektywnych czynników. Zresztą ze względu na długi cykl produkcji rolnej jakakolwiek ewentualna produkcja spekulacyjna mogła istnieć jedynie w sezonie produkcyjnym roku 2003 lub w latach wcześniejszych. Wreszcie gdyby nawet założyć istnienie produkcji spekulacyjnej i możliwość zapobieżenia jej w okresie od 11 listopada 2003 r. do 1 maja 2004 r., nałożenie opłat wyrównawczych byłoby wystarczające dla pełnej realizacji zamierzonego celu.

92 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

93 W ramach niniejszego zarzutu Rzeczpospolita Polska podnosi zasadniczo dwa argumenty. W pierwszej kolejności twierdzi, że opłaty nałożone na posiadaczy nadmiernych zapasów danych produktów dopuszczonych do swobodnego obrotu w dniu 1 maja 2004 r. na podstawie art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 przekraczają różnicę między wspólnotową a polską należnością celną przywozową obowiązującą w dniu 30 kwietnia 2004 r., co jest rażąco nieodpowiednie do zamierzonego celu, jakim jest zapobieganie obrotowi spekulacyjnemu. W konsekwencji Komisja naruszyła zasadę proporcjonalności.

94 W drugiej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że środki przejściowe podejmowane na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia powinny jedynie zapobiegać nieuzasadnionym korzyściom związanym z różnicą należności celnych przywozowych we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich i że w konsekwencji naruszony jest także ten artykuł.

95 Najpierw należy rozpatrzyć drugi argument Rzeczypospolitej Polskiej.

96 Należy przypomnieć w tym miejscu, że rozporządzenie nr 1972/2003 zostało przyjęte w szczególności na podstawie art. 2 ust. 3 traktatu akcesyjnego i na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia.

97 Artykuł 2 ust. 3 traktatu akcesyjnego stanowi:

„Niezależnie od postanowień ustępu 2 instytucje Unii mogą przed przystąpieniem przyjąć środki przewidziane w [art. 41] aktu przystąpienia [i] załącznikach III–XIV do tego aktu […]. Środki te wchodzą w życie z dniem wejścia w życie [traktatu akcesyjnego] i tylko pod tym warunkiem".

98 Artykuł 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia stanowi:

„Jeżeli środki przejściowe są niezbędne do ułatwienia przejścia z istniejącego w nowych państwach członkowskich systemu na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej na warunkach wskazanych w [akcie przystąpienia], Komisja przyjmuje takie środki zgodnie z procedurą, o której mowa w artykule 42 ustęp 2 rozporządzenia

Rady (WE) nr 1260/2001 w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz.U L 178 […], s. 1) — lub tam, gdzie jest to stosowne — z procedurą, o której mowa w odpowiednich artykułach innych rozporządzeń w sprawie wspólnej organizacji rynków rolnych lub z odpowiednią procedurą komitetu określoną w mającym zastosowanie ustawodawstwie. Środki przejściowe, o których mowa w niniejszym artykule, mogą być podejmowane przez okres trzech lat następujących po dacie przystąpienia, a ich stosowanie będzie ograniczone do tego okresu […]".

99 Należy zaznaczyć, że brzmienie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia jest bardzo podobne do brzmienia art. 149 ust. 1 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 1994, C 41, s. 21), ze zmianami. Otóż w następstwie rozszerzenia Unii Europejskiej w 1995 r. Trybunał odpowiedział na pytanie, czy opłata z tytułu nadmiernych zapasów niektórych produktów rolnych występujących w nowych państwach członkowskich może być uznana za środek mający na celu ułatwienie przejścia z systemu obowiązującego w tych państwach członkowskich na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej na podstawie wspomnianego art. 149 ust. 1. Trybunał uznał, że opłata ta miała na celu ułatwienie takiego przejścia, ponieważ zmierzała ona z jednej strony do zapobieżenia gromadzeniu zapasów do celów spekulacyjnych, a z drugiej strony do zneutralizowania korzyści ekonomicznych, z których skorzystaliby przedsiębiorcy, którzy faktycznie zgromadzili nadmierne zapasy po niskich cenach (ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, pkt 22).

100 Ponadto Trybunał podkreślił, że nałożenie opłaty od nadmiernych zapasów pozwoliło na złagodzenie w tym przypadku ciężaru obowiązku usunięcia takich zapasów na swój koszt przez nowe państwa członkowskie, przewidzianego w art. 145 ust. 2 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej, ze zmianami (ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, pkt 23). Brzmienie tego postanowienia jest bardzo podobne do brzmienia rozdziału 4 pkt 2 załącznika IV do aktu przystąpienia.

101 Przez analogię wynika z tego z jednej strony, że zarówno zapobieganie gromadzeniu zapasów w celach spekulacyjnych, jak i neutralizacja korzyści ekonomicznych

przedsiębiorców, którzy zgromadzili nadmierne zapasy po niskich cenach, mogą uzasadniać podjęcie przez Komisję środka na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia, a z drugiej strony, że nałożenie opłaty od nadmiernych zapasów należy uznać za mające na celu ułatwienie nowym państwom członkowskim przejścia na wspólną organizację rynków, ponieważ łagodzi ona ciężar obowiązku usunięcia takich zapasów na swój koszt przez nowe państwa członkowskie, przewidzianego w rozdziale 4 pkt 2 załącznika IV do aktu przystąpienia.

102 W konsekwencji należy stwierdzić, że art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia uprawnia Komisję do zobowiązania nowych państw członkowskich, aby nałożyły opłatę od nadmiernych zapasów danych produktów zgromadzonych na ich terytoriach.

103 W tym miejscu należy wyjaśnić, że argument Rzeczypospolitej Polskiej, iż sporna opłata narusza wspomniane postanowienie ze względu na to, że uprawnia ono jedynie do zapobiegania korzyściom związanym z różnicą między należnościami celnymi przywozowymi we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich, skierowany jest przeciwko kwocie spornej opłaty, a nie samemu nałożeniu opłaty. Interpretację tę potwierdza fakt, że Rzeczpospolita Polska powołuje się wyłącznie na niezgodność z prawem art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, który dotyczy kwoty spornej opłaty, a nie ust. 1 i 2 tego artykułu, które dotyczą odpowiednio samego ustanowienia spornej opłaty i metody obliczania nadmiernych zapasów. Niemniej interpretowany w ten sposób argument Rzeczypospolitej Polskiej dotyczący art. 41 aktu przystąpienia nie jest autonomiczny i powinien być rozpatrywany jako stanowiący część jej pierwszego argumentu, zgodnie z którym sporna opłata nie jest proporcjonalna.

104 Co się tyczy tego argumentu, należy przypomnieć, że zasadę proporcjonalności uznano w utrwalonym orzecznictwie za należącą do zasad ogólnych prawa wspólnotowego. W celu ustalenia, czy przepis prawa wspólnotowego jest zgodny z tą zasadą, należy zbadać, czy środki, które wprowadza w życie, są właściwe do osiągnięcia wyznaczonego celu oraz czy nie wykraczają poza to, co niezbędne do jego osiągnięcia (wyroki Trybunału: z dnia 18 marca 1987 r. w sprawie 56/86 Société pour l'exportation des sucres, Rec. s. 1423, pkt 28; z dnia 30 czerwca 1987 r. w sprawie 47/86 Roquette Frères, Rec. s. 2889, pkt 19).

105 Zgodnie z tą zasadą legalność środków nakładających ciężary finansowe na przedsiębiorców uzależniona jest od tego, że środki te będą właściwe i konieczne dla realizacji celów, do których zmierza zgodnie z prawem dana regulacja, przy czym jeżeli istnieje możliwość wyboru spośród wielu właściwych środków, należy stosować najmniej restrykcyjne oraz czuwać nad tym, aby nałożone ciężary nie były nadmierne w stosunku do zamierzonych celów (wyrok Trybunału z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie C-8/89 Zardi, Rec. s. I-2515, pkt 10).

106 Należy jednak zaznaczyć, że Komisja, wykonując kompetencje przyznane jej w obszarze wspólnej polityki rolnej przez Radę czy też autorów aktu przystąpienia, w celu wykonania przepisów przez nią ustanowionych, może uznać za konieczne skorzystanie z szerokiego zakresu uznania i dlatego legalność środka przyjętego w tym obszarze może być podważona jedynie wtedy, gdy środek ten jest rażąco nieodpowiedni do celu, który instytucja zamierza osiągnąć (zob. ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).

107 Należy zaznaczyć najpierw, że sama Rzeczpospolita Polska przyznaje, iż Komisja może podjąć środki mające na celu zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów produktów rolnych. Niemniej podnosi ona, że zgodnie z zasadą proporcjonalności środki te powinny być niezbędne, aby zapobiec obrotowi spekulacyjnemu związanemu z rozszerzeniem Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., i uważa, że w konsekwencji wystarczające jest ustanowienie opłaty, której kwotę określa różnica między wspólnotowymi a polskimi należnościami celnymi przywozowymi.

108 Na poparcie swojego stanowiska Rzeczpospolita Polska przywołuje ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher. Wyrok ten potwierdził według niej stanowisko rzecznika generalnego J. Mischa zawarte w ww. w pkt 90 opinii w tej sprawie, iż rozpatrywana opłata nie naruszała zasady proporcjonalności, ponieważ jej jedynym skutkiem było zneutralizowanie nieuzasadnionej korzyści, ale bez karania posiadacza zapasów (pkt 58).

109 Należy podkreślić, że w odróżnieniu od tego, co przewidziano w odniesieniu do spornej opłaty, kwota opłaty, będącej przedmiotem postępowania, w którym zapadł ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, odpowiadała różnicy między cłami wspólnotowymi a cłami obowiązującymi wówczas w nowych państwach członkowskich. Dlatego właśnie rzecznik generalny J. Mischo mógł się ograniczyć do uznania, że opłata ta miała na celu wyeliminowanie wszelkiego zainteresowania przedsiębiorców tych państw spekulacjami w perspektywie rozszerzenia Unii Europejskiej w 1995 r. przez zakup przed tym rozszerzeniem produktów rolnych objętych niższą stawką należności celnej przywozowej niż stawka wspólnotowa w celu późniejszej ich sprzedaży w rozszerzonej Wspólnocie.

110 Jednakże nie przesądza to kwestii, czy opłata w wyższej kwocie mogłaby również zostać uznana za proporcjonalną do zamierzonego celu.

111 Należy zaznaczyć w tym względzie, że wbrew temu, co utrzymuje Rzeczpospolita Polska, celem, który Komisja zamierza osiągnąć poprzez sporną opłatę, nie jest jedynie zapobieganie gromadzeniu zapasów wspomnianych produktów pochodzących z obrotu handlowego w celach spekulacyjnych, lecz po prostu zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów, to jest zapasów, które nie stanowią części normalnych zapasów znajdujących się w nowych państwach członkowskich. Wynika to wyraźnie z motywu 3 rozporządzenia nr 1972/2003. W motywie tym jest bowiem wyraźnie mowa o tym, że chociaż zakłócenia w obrocie zdolne do załamania danych organizacji rynków są często powodowane przez produkty sztucznie przemieszczane w związku z rozszerzeniem, nadmierne zapasy, których zwalczeniu mają służyć środki przewidziane w rozporządzeniu nr 1972/2003, mogą pochodzić także z produkcji krajowej.

112 Należy także zauważyć, że stanowisko Komisji jest spójne z koncepcją autorów aktu przystąpienia, iż nadmierne zapasy powinny być usunięte na koszt nowych państw członkowskich. Z rozdziału 4 pkt 1 i 2 załącznika IV do aktu przystąpienia wynika bowiem wyraźnie, że zgromadzenie nadmiernych zapasów wynikających z produkcji krajowej w nowych państwach członkowskich również stanowi element zakłócający wspólną organizację rynków rolnych. Autorzy aktu przystąpienia w żaden sposób nie ograniczyli wspomnianego obowiązku jedynie do zapasów pochodzących z obrotu handlowego.

113 W świetle powyższego należy przeanalizować, czy Rzeczpospolita Polska zdołała wykazać, że określenie kwoty spornej opłaty jako odpowiadającej stawce erga omnes należności celnej przywozowej obowiązującej w dniu 1 maja 2004 r. rażąco wykracza ponad to, co niezbędne w celu uniknięcia gromadzenia nadmiernych zapasów niezależnie od ich pochodzenia.

114 W odniesieniu do tego Rzeczpospolita Polska podnosi po pierwsze, że opłata, której kwota jest określana w wysokości cła odpowiadającego różnicy między należnościami celnymi przywozowymi polskimi i wspólnotowymi w dniu 30 kwietnia 2004 r., wystarcza dla uniknięcia ryzyka gromadzenia nadmiernych zapasów. Niemniej, choć taka opłata może być skuteczna dla zapobieżenia gromadzeniu nadmiernych zapasów pochodzących z przywozu, trudno stwierdzić, aby była ona również wystarczająca dla zapobieżenia gromadzeniu nadmiernych zapasów z produkcji krajowej.

115 Jeżeli bowiem przywóz danych produktów byłby objęty przed dniem 1 maja 2004 r. polską stawką należności celnej przywozowej równą czy wręcz wyższą od stawki wspólnotowej lub też jeżeli różnica między ich ceną w Polsce i we Wspólnocie byłaby taka, że opłata odpowiadająca różnicy między cłem wspólnotowym a polskim nie mogłaby jej skompensować, ustalenie kwoty spornej opłaty w wysokości odpowiadającej tej różnicy nie miałoby żadnego efektu odstraszającego od gromadzenia nadmiernych zapasów z produkcji krajowej, jak Rzeczpospolita Polska sama przyznała na rozprawie. Tymczasem takie zapasy mogłyby zostać zgromadzone przez przedsiębiorców mających siedzibę w nowych państwach członkowskich w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., w szczególności jeżeli przed tym dniem ceny danych produktów były wyższe we Wspólnocie niż w Polsce lub jeżeli ich produkcja we Wspólnocie poddana była ograniczeniom ustanowionym w ramach wspólnej polityki rolnej w celu utrzymania danej produkcji całkowitej.

116 Te nadmierne zapasy pochodzące z produkcji krajowej, które nie byłyby objęte żadną opłatą, mogłyby doprowadzić do zakłóceń na wspólnym rynku od dnia 1 maja 2004 r. Ponadto Rzeczpospolita Polska byłaby zobowiązana do usunięcia danych zapasów na podstawie rozdziału 4 załącznika IV do aktu przystąpienia, a zatem przedsiębiorcy

polscy niekoniecznie znajdowaliby się w lepszej sytuacji, gdyby nie było spornej opłaty od nadmiernych zapasów wspomnianych produktów, podczas gdy Rzeczpospolita Polska straciłaby dochody pochodzące ze wspomnianej opłaty i musiałaby finansować ich usunięcie.

117 Po drugie, Rzeczpospolita Polska podnosi również w odniesieniu do wspomnianych produktów, że nie jest możliwe zgromadzenie nadmiernych zapasów z produkcji krajowej, gdyż ich cykl produkcyjny jest długi, i nie było możliwe wyprodukowanie większych ilości w okresie sześciu miesięcy od przyjęcia rozporządzenia nr 735/2004 do dnia przystąpienia w celu zgromadzenia nadmiernych zapasów.

118 Bez konieczności wypowiadania się co do zasadności tego ostatniego stwierdzenia, należy jednak stwierdzić, że Rzeczpospolita Polska nie wykazała, iż nie można było zgromadzić nadmiernych zapasów przed przyjęciem rozporządzenia nr 735/2004. Tymczasem w przypadku produktów rolnych, których cena w nowych państwach członkowskich jest niższa od ceny we Wspólnocie, przedsiębiorcy mający siedzibę w tych państwach mają oczywisty interes, od chwili, w której uznają za prawdopodobne, iż rozszerzenie będzie miało miejsce w dniu 1 maja 2004 r., co mogło mieć miejsce już w sezonie rolniczym poprzedzającym rozszerzenie lub nawet wcześniej, w ograniczeniu ich sprzedaży w swoich państwach pochodzenia w celu zgromadzenia zapasów, które będą mogli następnie wprowadzić na rozszerzony rynek wspólnotowy.

119 Wspomniani przedsiębiorcy mają również interes w ukierunkowaniu swoich gospodarstw na produkty objęte największą różnicą cenową, jak również na te, które najłatwiej przechowywać, na niekorzyść tych ze wspomnianych produktów, których cena wspólnotowa i krajowa są najbardziej do siebie zbliżone. Ten ostatni zabieg mógłby ze względu na zwiększenie zdolności produkcyjnych dostępnych przed rozszerzeniem prowadzić również do wyjątkowej ilości zapasów wspomnianych produktów.

120 W końcu należy podkreślić, że art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 pozostawia nowym państwom członkowskim pewien zakres uznania przy określaniu, czy zapasy

danych produktów zgromadzone na ich terytoriach są wynikiem działalności uzasadnionej normalnymi zachowaniami na rynku, pozwalający im nie kwalifikować ich w tym przypadku jako „nadmiernych zapasów". Pozwala to ograniczyć obciążenie opłatą posiadaczy tych zapasów tylko do przypadków, w których ich zgromadzenie niesie zagrożenie zakłócenia na rynkach, i wzmacnia charakter proporcjonalny środka, o którym mowa art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, względem zamierzonego celu.

121 W rezultacie należy stwierdzić, że Rzeczpospolita Polska nie zdołała wykazać rażąco nieodpowiedniego lub nieproporcjonalnego charakteru określenia kwoty spornej opłaty w wysokości stawki erga omnes należności celnej przywozowej obowiązującej w dniu 1 maja 2004 r. względem zamierzonego celu. Niniejszy zarzut należy zatem oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową

— Argumenty stron

122 Rzeczpospolita Polska podkreśla, że przy rozszerzeniu Unii Europejskiej w 1995 r. ówczesne nowe państwa członkowskie potraktowano inaczej niż ją. Podnosi, że w odróżnieniu od środków przejściowych podjętych w tamtym czasie kwota spornej opłaty zastosowana wobec posiadaczy nadmiernych zapasów wspomnianych produktów znajdujących się w swobodnym obrocie w dniu 1 maja 2004 r. jest wyższa od różnicy między stawką celną wspólnotową a polską w dniu 30 kwietnia 2004 r. W konsekwencji uważa, że środek przewidziany w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 został przyjęty z naruszeniem zasady niedyskryminacji.

123 Rzeczpospolita Polska uważa bowiem, że nałożenie opłaty mającej na celu eliminację nieuzasadnionych korzyści przedsiębiorców z nowych państw członkowskich, które mogłyby być związane z posiadaniem nadmiernych zapasów, oraz postawienie tych przedsiębiorców w takiej samej sytuacji jak przedsiębiorców mających siedzibę we Wspólnocie przed dniem 1 maja 2004 r. uzasadnia różne traktowanie tych dwóch typów przedsiębiorców. Takiej właśnie sytuacji dotyczył ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher. Sporna opłata stawia natomiast przedsiębiorców polskich w gorszej sytuacji niż przedsiębiorców mających siedzibę we Wspólnocie przed dniem 1 maja 2004 r., przy czym nie jest to uzasadnione.

124 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej Komisja nie może uzasadniać takiej dyskryminacji czynnikami takimi jak rozmiar właściwych rynków, różnice w cenach na dane produkty rolne na tych rynkach lub wysokość refundacji wywozowych, ponieważ jeśliby Komisja w rzeczywistości uwzględniła te czynniki przy ustalaniu kwoty spornej opłaty, opłaty te musiałyby być zróżnicowane w zależności od nowego państwa członkowskiego. Tymczasem w przeciwieństwie do środków przejściowych podjętych przy rozszerzeniu Unii Europejskiej w 1995 r. kwota spornej opłaty jest taka sama dla wszystkich przedsiębiorców z nowych państw członkowskich.

125 W końcu zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej nie jest istotne, że art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 pozostawia nowym państwom członkowskim dużą swobodę w ustalaniu, czy zapasy były wynikiem działalności uzasadnionej normalnymi zachowaniami rynkowymi czy też działań spekulacyjnych, ponieważ niniejszy zarzut dotyczy kwoty spornej opłaty nakładanej na posiadaczy nadmiernych zapasów.

126 Komisja kwestionuje te argumenty.

— Ocena Sądu

127 W ramach niniejszego zarzutu Rzeczpospolita Polska podnosi w pierwszej kolejności, że różnica w traktowaniu przedsiębiorców polskich i przedsiębiorców mających przed dniem 1 maja 2004 r. siedzibę we Wspólnocie stanowi dyskryminację ze względu na przynależność państwową.

128 Należy w związku z tym przypomnieć, że zasada niedyskryminacji między producentami lub konsumentami we Wspólnocie ustanowiona w dziedzinie wspólnej organizacji rynków rolnych w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE wymaga, aby sytuacje porównywalne nie były traktowane w odmienny sposób, a sytuacje odmienne nie były traktowane w taki sam sposób, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione. Środki, które obejmuje wspólna organizacja rynków, mogą być zatem zróżnicowane w zależności od regionów i innych warunków produkcji lub konsumpcji jedynie na podstawie obiektywnych kryteriów, które zapewnią proporcjonalny podział korzyści i niekorzyści pomiędzy zainteresowane podmioty, nie różnicując przy tym pomiędzy terytoriami państw członkowskich (wyrok Trybunału z dnia 20 września 1988 r. w sprawie 203/86 Hiszpania przeciwko Radzie, Rec. s. 4563, pkt 25).

129 Otóż sytuacja rolnictwa w nowych państwach członkowskich różniła się radykalnie od sytuacji w starych państwach członkowskich (ww. w pkt 9 wyrok w sprawie Polska przeciwko Radzie, pkt 87). Te dwie kategorie przedsiębiorców objęte były przed rozszerzeniem Unii Europejskiej w 2004 r. różnymi normami, kwotami i mechanizmami wsparcia produkcji. Poza tym instytucje wspólnotowe mogły zapobiec zgromadzeniu nadmiernych zapasów we Wspólnocie za pomocą środków wspólnej organizacji rynków rolnych, nie mogły natomiast zapobiec zgromadzeniu nadmiernych zapasów na terytorium przyszłych państw członkowskich. Z tego właśnie powodu rozdział 4 pkt 1–4 załącznika IV do aktu przystąpienia przewiduje obowiązek usunięcia nadmiernych zapasów przez nowe państwa członkowskie na ich koszt, nie przewidując jednak odpowiedniego obowiązku dla starych państw członkowskich, co zostało zaakceptowane przez Rzeczpospolitą Polską, kiedy podpisywała ten akt.

130 Należy zatem stwierdzić, że sytuacji przedsiębiorców polskich i przedsiębiorców mających siedzibę we Wspólnocie przed dniem 1 maja 2004 r. nie można uznać za porównywalne.

131 W drugiej kolejności Rzeczpospolita Polska podkreśla, że potraktowano ją inaczej niż państwa, które przystąpiły do Unii Europejskiej w 1995 r.

132 W tym względzie wystarczy zaznaczyć, że środki przejściowe przyjmowane w dziedzinie rolnictwa przy każdym rozszerzeniu Unii Europejskiej powinny być dostosowane do konkretnego ryzyka zakłóceń na rynkach rolnych, które może nieść ze sobą to rozszerzenie. Instytucje nie są zatem zobowiązane do stosowania równoważnych środków w ramach dwóch kolejnych rozszerzeń.

133 W szczególności Komisja była uprawniona do uwzględnienia pośród różnic występujących przy rozszerzeniach Unii Europejskiej w 1995 i 2004 r. faktu, że cel uniknięcia zakłóceń na rynku wspólnotowym w związku z nagromadzeniem nadmiernych zapasów był trudniejszy do osiągnięcia w 2004 r. ze względu na rozmiar rynków nowych państw członkowskich w 2004 r. i ich dużo wyższą zdolność produkcyjną, o czym Komisja informowała w swoich uwagach i co nie zostało zakwestionowane przez Rzeczpospolitą Polską. Ponadto wyższe były również różnice cen między Wspólnotą a nowymi państwami członkowskimi. Połączenie tych dwóch czynników powodowało ryzyko destabilizacji dużo większych rynków rolnych i uzasadniało w konsekwencji podjęcie bardziej restrykcyjnych środków przejściowych.

134 Rzeczpospolita Polska podnosi w tym względzie, że jeśliby Komisja rzeczywiście uwzględniła te czynniki w celu ustalenia kwoty spornej opłaty, kwota ta powinna być różna dla każdego nowego państwa członkowskiego. Jednakże jest oczywiste, że okoliczności każdego nowego państwa członkowskiego zostały uwzględnione przy określaniu produktów objętych sporną opłatą, ponieważ zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia nr 1972/2003 wspomniany wykaz jest różny dla każdego nowego państwa członkowskiego, co podważa argument Rzeczypospolitej Polskiej.

135 W konsekwencji należy stwierdzić, że naruszenie zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową nie zostało wykazane przez Rzeczpospolitą Polską. Niniejszy zarzut należy zatem oddalić.

136 Wobec powyższego żądanie stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem kategorii produktów rolnych pochodzących z Polski środkowi określonemu w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, należy oddalić.

W przedmiocie trzeciej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim dodaje ono siedem produktów do wykazu produktów zawartego w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003

Argumenty stron

137 Rzeczpospolita Polska podnosi przede wszystkim, że podstawowym celem środków przejściowych, które mogą być podejmowane na podstawie art. 41 aktu przystąpienia, jest zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów w nowych państwach członkowskich oraz wynikającym z takiego nagromadzenia zakłóceniom na poszczególnych rynkach rolnych. Środki przejściowe powinny więc ułatwiać nowym państwom członkowskim wykonanie obowiązku usunięcia nadmiernych zapasów, który wynika z rozdziału 4 załącznika IV do aktu przystąpienia.

138 Tymczasem, zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej ten obowiązek usunięcia nadmiernych zapasów dotyczy jedynie produktów, których ilość przekracza w skali kraju ilość, którą można uznać za stanowiącą normalny stan zapasów. W konsekwencji, jeżeli jest konieczne określenie zapasów danych produktów przechowywanych przez indywidualnych przedsiębiorców w celu stwierdzenia występowania nadmiernych zapasów w nowych państwach członkowskich, stwierdzenia tego należy dokonać w skali kraju na dzień przystąpienia. Jeżeli więc ustalony w skali kraju poziom zapasów produktu nie

przekroczy poziomu normalnego, obowiązek ich usunięcia, jak i obciążenie opłatą ich posiadaczy stają się bezprzedmiotowe z powodu braku ryzyka zakłócenia handlu produktami rolnymi w związku z przystąpieniem, ponieważ posiadanie dużej ilości danych produktów przez jednego przedsiębiorcę jest rekompensowane niedoborem tych produktów u innych przedsiębiorców.

139 Rzeczpospolita Polska podnosi, iż jednak nie stwierdzono, by na dzień 1 maja 2004 r. w skali kraju występowały nadmierne zapasy produktów wymienionych w wykazie zawartym w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, co dotyczy też produktów, które zostały dodane rozporządzeniem nr 735/2004. Wykaz ten obejmuje nawet produkty, w przypadku których produkcja polska w 2003 r. była niższa od normalnej. Rzeczpospolita Polska uważa więc, że przyjmując art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, Komisja przekroczyła kompetencje przyznane jej w art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia i wprowadziła środek nieproporcjonalny do zamierzonego celu, którym jest zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów produktów w celach spekulacyjnych.

140 Rzeczpospolita Polska wskazuje też, że celem spornego środka mogłoby być niedopuszczenie do sytuacji, w której jakikolwiek przedsiębiorca z siedzibą w Polsce odniósłby nieuzasadnioną korzyść gospodarczą względem przedsiębiorców mających przed dniem 1 maja 2004 r. siedzibę we Wspólnocie, w przypadku gdyby nie istniało ryzyko zakłóceń w handlu produktami rolnymi ze względu na niewystępowanie w nowych państwach członkowskich nadmiernych zapasów ocenianych w skali tych państw. Jednakże możliwość ta nie figuruje w preambule rozporządzenia nr 1972/2003 i nie jest dopuszczona w art. 41 aktu przystąpienia. Poza tym nie zapobiegałaby ona nieproporcjonalności tego środka, gdyż nie ogranicza się on do zneutralizowania nieuzasadnionych korzyści związanych z obowiązywaniem wspólnotowych stawek należności celnych przywozowych różniących się od stawek w nowych państwach członkowskich, z których korzystają przedsiębiorcy polscy posiadający nadmierne zapasy tych produktów, lecz karze ich, nakładając na nich sporną opłatę.

141 W końcu Rzeczpospolita Polska zaznacza, że podstawowym powodem gromadzenia produktów rolnych w celach spekulacyjnych jest ich import związany z różnicą należności celnych przywozowych we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich. Tymczasem dodanie wspomnianych produktów do wykazu zawartego w art. 4

ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 prowadzi do zastosowania wobec ich posiadaczy stawki erga omnes należności celnej przywozowej obowiązującej w dniu 1 maja 2004 r., podczas gdy niektóre produkty zostały już obciążone należnościami celnymi przywozowymi w Polsce, które obowiązywały w dniu 30 kwietnia 2004 r. i nie były niższe od należności celnych przywozowych stosowanych w tym dniu we Wspólnocie.

142 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

Ocena Sądu

143 Rzeczpospolita Polska kwestionuje legalność zmiany wykazu produktów zawartego w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, przytaczając szereg argumentów, które należy kolejno rozpatrzyć.

144 W pierwszej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że podstawowym celem środków przejściowych, które mogą być podejmowane na podstawie art. 41 aktu przystąpienia, jest zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów, których wystąpienie należy określać w skali kraju, wobec czego jeżeli w danym państwie członkowskim zapasy produktu w skali kraju nie przekraczają normalnej wielkości, przedsiębiorcy, którzy indywidualnie zgromadzili zapasy w ilości przekraczającej ich zwyczajny poziom, nie są zobowiązani do ich usuwania z powodu braku ryzyka zakłócenia wymiany handlowej. W tym kontekście dodanie wspomnianych produktów do wykazu zawartego w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 jest bezprawne, ponieważ dotyczy produktów, w odniesieniu do których nie stwierdzono wystąpienia nadmiernych zapasów w skali kraju, a nawet niektórych produktów, których produkcja w Polsce w 2003 r. była niższa od normalnej.

145 Sąd uważa, że stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej oparte jest na błędnej interpretacji rozdziału 4 załącznika IV do aktu przystąpienia i nie można go uwzględnić.

146 Punkt 2 tego rozdziału, zgodnie z którym wszelkie zapasy produktów, prywatne jak również publiczne, znajdujące się w swobodnym obrocie w dniu przystąpienia na terytorium nowych państw członkowskich, przekraczające ilości, które mogą być uznane za normalny poziom zapasów, muszą być usunięte na koszt nowego państwa członkowskiego, zobowiązuje bowiem w taki sam sposób do usunięcia nadmiernych zapasów, niezależnie od tego, czy są one określane dla każdego indywidualnego przedsiębiorcy, czy dla wszystkich przedsiębiorców w skali kraju.

147 Ponadto zarówno zapobieganie gromadzeniu zapasów w celach spekulacyjnych, jak również neutralizowanie korzyści ekonomicznych przedsiębiorców, którzy zgromadzili nadmierne zapasy po niskiej cenie, mogą uzasadniać podjęcie przez Komisję środka na podstawie art. 41 aktu przystąpienia (zob. pkt 101 powyżej). Wynika z tego, że pośród środków przejściowych, które Komisja może podjąć na podstawie tego postanowienia, znajdują się środki mające na celu zapobieżenie, aby indywidualni przedsiębiorcy mający siedzibę w nowych państwach członkowskich nie gromadzili nadmiernych zapasów wspomnianych produktów przed dniem 1 maja 2004 r. w celu sprzedaży ich od tego dnia po wyższych cenach.

148 Należy również zaznaczyć, że w ww. w pkt 89 wyroku w sprawie Weidacher Trybunał uznał nałożenie rozpatrywanej tam opłaty od nadmiernych zapasów za proporcjonalne i zgodne z celami określonymi w akcie przystąpienia. Opłata ta była pobierana od indywidualnego przedsiębiorcy pochodzącego z ówczesnego nowego państwa członkowskiego z tytułu posiadanych przez niego nadmiernych zapasów bez stwierdzenia występowania zapasów w skali danego państwa.

149 Ponadto należy stwierdzić, że wyraźnym celem rozporządzenia nr 1972/2003 było — co zostało podkreślone w pkt 111 powyżej — zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów. Dlatego Komisja podniosła — czego Rzeczpospolita Polska nie podważyła —

że uwzględniła informacje statystyczne dostarczone przez samą Rzeczpospolitą Polską dla określenia kategorii produktów, które mogą być składowane w celach spekulacyjnych. W tym kontekście nie można zarzucać Komisji, że w odniesieniu do niektórych ze wspomnianych produktów nie stwierdzono występowania nadmiernych zapasów w skali kraju na dzień 1 maja 2004 r. Okoliczność ta może bowiem wynikać z efektu odstraszającego samego rozporządzenia.

150 W końcu należy stwierdzić, że uzależnienie nałożenia opłaty od nadmiernych zapasów wspomnianych produktów posiadanych przez przedsiębiorców indywidualnych od stwierdzenia występowania takich zapasów w skali kraju powodowałoby, iż konsekwencje zgromadzenia nadmiernych zapasów nie byłyby ani odpowiednie, ani przewidywalne wobec przedsiębiorców mających siedzibę w nowych państwach członkowskich.

151 Taka sytuacja mogłaby mianowicie skłaniać niektórych przedsiębiorców mających siedzibę w nowych państwach członkowskich do gromadzenia dodatkowych zapasów wspomnianych produktów przed dniem 1 maja 2004 r. w celu zbycia ich na rynku wspólnotowym po tym dniu w nadziei, że zapasy w skali kraju nie przekroczą ich normalnej ilości. Przy takim założeniu przedsiębiorcy ci znajdowaliby się w dniu 1 maja 2004 r. w sytuacji korzystniejszej niż inni przedsiębiorcy mający siedzibę w tym samym państwie członkowskim, którzy nie zgromadziliby dodatkowych zapasów wspomnianych produktów w celach spekulacyjnych i w ten sposób przyczynili się do realizacji celów rozporządzenia nr 1972/2003, jak również celów określonych w rozdziale 4 załącznika IV do aktu przystąpienia, do czego nie można dopuścić.

152 Poza tym, gdyby było konieczne stwierdzenie występowania nadmiernych zapasów wspomnianych produktów w skali kraju na dzień 1 maja 2004 r., przedsiębiorcy mający siedzibę w nowych państwach członkowskich, którzy zgromadzili dodatkowe zapasy tych produktów, nie mogliby wiedzieć przed tym dniem, czy byliby poddani spornej opłacie, której kwota może okazać się znaczna. Wprowadziłoby to element niepewności nie tylko w ich planowaniu gospodarczym, lecz również w odniesieniu do wszystkich rynków właściwych wspomnianych produktów, ponieważ ceny mogłyby zmieniać się w istotny sposób ze względu na to, iż jakaś część produkcji byłaby w określonym przypadku poddana specjalnej opłacie.

153 W drugiej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że nałożenie spornej opłaty na produkty wymienione w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 jest nieproporcjonalne, ponieważ nie ogranicza się ono do zneutralizowania nieuzasadnionych korzyści związanych z obowiązywaniem innych stawek należności celnych przywozowych we Wspólnocie niż w nowych państwach członkowskich, które odnieśliby przedsiębiorcy polscy posiadający nadmierne zapasy tych produktów, lecz karze ich, nakładając na nich sporną opłatę.

154 Aby oddalić ten argument, wystarczy przypomnieć, że neutralizacja tych korzyści nie jest jedynym uzasadnionym celem środków wprowadzonych rozporządzeniem nr 1972/2003. Innymi uzasadnionymi celami są zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów i zapobieganie gromadzeniu zapasów po niskiej cenie przez przedsiębiorców nowych państw członkowskich w celu sprzedaży ich następnie po wyższej cenie po rozszerzeniu.

155 Ponadto ze względu na to, że argument podniesiony przez Rzeczpospolitą Polską oznacza zasadniczo podniesienie naruszenia zasady niedyskryminacji, należy odesłać do pkt 127–136 niniejszego wyroku.

156 W trzeciej kolejności Rzeczpospolita Polska podnosi, że podstawowym powodem składowania produktów rolnych w celach spekulacyjnych jest ich przywóz związany z różnicą stawek celnych we Wspólnocie piętnastki i w nowych państwach członkowskich, i twierdzi w związku z tym, że na podstawie art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003, ze zmianami, niektóre produkty są poddane spornej opłacie, chociaż polskie stawki należności celnych przywozowych obowiązujące w dniu 30 kwietnia 2004 r. nie są niższe od wspólnotowych należności celnych przywozowych.

157 Argumentu tego nie można uwzględnić.

158 Należy bowiem podkreślić, że Rzeczpospolita Polska nie przedstawia żadnego powodu pozwalającego na stwierdzenie, że podstawowym powodem spekulacyjnego gromadzenia produktów rolnych byłaby ewentualna różnica należności celnych przywozowych między Wspólnotą piętnastki a nowymi państwami członkowskimi.

159 W każdym razie, nawet gdyby twierdzenie to było prawidłowe, należy stwierdzić, że celem środków przewidzianych w rozporządzeniu nr 1972/2003 jest nie tylko zapobieganie gromadzeniu zapasów w celach spekulacyjnych w związku z różnicą należności celnych przywozowych stosowanych wobec tego samego produktu we Wspólnocie i w nowych państwach członkowskich lub występowaniem w tych państwach kontyngentów przywozowych zwolnionych z ceł, lecz również zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów z produkcji krajowej (zob. pkt 111–116 powyżej). Ten ostatni cel, który wypływa bezpośrednio z rozdziału 4 załącznika IV do aktu przystąpienia, nie byłby w pełni zrealizowany, gdyby art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 ograniczał się do objęcia sporną opłatą produktów, w odniesieniu do których polskie należności celne przywozowe były niższe od wspólnotowych, o czym przypomniano w pkt 114 i 115 powyżej.

160 W świetle powyższych rozważań należy oddalić niniejszy zarzut.

W przedmiocie pierwszej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych środkom przewidzianym w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003

161 Rozdział 5 załącznika IV do aktu przystąpienia stanowi:

„[…] Rozporządzenie […] nr 2913/92 i rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 stosują się do nowych państw członkowskich z zastrzeżeniem poniższych postanowień szczególnych:

1. Nie naruszając postanowień art. 20 rozporządzenia […] nr 2913/92, towary, które w dniu przystąpienia są czasowo składowane lub też poddane są jednej z procedur celnych lub traktowaniu, o których mowa w art. 4 ust. 15 lit. b) i art. 4 ust. 16 lit. b)–g) rozporządzenia, w rozszerzonej Wspólnocie, lub też, które są przewożone w rozszerzonej Wspólnocie, po poddaniu formalnościom wywozowym są zwolnione z ceł i innych opłat celnych przy dopuszczaniu ich do swobodnego obrotu, pod warunkiem przedłożenia jednego z następujących dowodów […]".

162 Należy przypomnieć, że art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 stosuje się właśnie w drodze odstępstwa od powyższego postanowienia i od art. 20 i 214 rozporządzenia nr 2913/92.

163 Zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 produkty wymienione w art. 4 ust. 5 tego rozporządzenia, które przed dniem 1 maja 2004 r. były w swobodnym obrocie we Wspólnocie piętnastki lub w jednym z nowych państw członkowskich, a w dniu 1 maja 2004 r. są tymczasowo składowane lub podlegają jednej z czynności celnych lub procedur, o których mowa w art. 4 ust. 15 lit. b) lub art. 4 ust. 16 lit. b)–g) rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, we Wspólnocie rozszerzonej, lub które są transportowane po poddaniu formalnościom wywozowym wewnątrz Wspólnoty rozszerzonej, należy obciążyć należnością celną przywozową erga omnes według stawki obowiązującej w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu. Jednakże nie stosuje się to do produktów wywiezionych ze Wspólnoty piętnastki, jeżeli importer przedstawi dowód, iż nie złożono wniosku o refundację wywozową z tytułu produktów pochodzących z kraju wywozu.

164 Ponadto zgodnie z ust. 3 tego artykułu produkty wymienione w art. 4 ust. 5 pochodzące z państw trzecich, które podlegają uszlachetnianiu czynnemu, o którym mowa w art. 4 pkt 16 lit. d), lub odprawie czasowej, o której mowa w art. 4 pkt 16 lit. f) rozporządzenia nr 2913/92, w jednym z nowych państw członkowskich w dniu 1 maja 2004 r., i które dopuszcza się do swobodnego obrotu tego dnia lub później, obciąża się należnością celną przywozową stosowaną w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu produktów pochodzących z państw trzecich.

165 Należy podkreślić z jednej strony, że przeznaczenie celne, o którym mowa w art. 4 pkt 15 lit. b) rozporządzenia nr 2913/92, to wprowadzenie towaru do wolnego obszaru celnego lub do składu wolnocłowego, a z drugiej strony, że procedury celne, o których mowa w art. 4 pkt 16 lit. b)–g) rozporządzenia nr 2913/92, to w tej kolejności: tranzyt, skład celny, uszlachetnianie czynne, przetwarzanie pod kontrolą celną, odprawa czasowa i uszlachetnianie bierne.

166 Zgodnie z art. 166 lit. a) rozporządzenia nr 2913/92 wolne obszary celne i składy wolnocłowe to w szczególności części obszaru celnego Wspólnoty lub pomieszczenia znajdujące się na tym obszarze, oddzielone od pozostałej jego części, w których towary niewspólnotowe traktowane są do celów stosowania należności celnych przywozowych i obowiązujących w przywozie środków polityki handlowej jako nieznajdujące się na obszarze celnym Wspólnoty, pod warunkiem że nie zostały dopuszczone do obrotu ani objęte inną procedura celną, ani też nie zostały użyte lub zużyte na warunkach innych niż przewidziane w przepisach prawa celnego.

167 Zgodnie z art. 91 rozporządzenia nr 2913/92 procedura tranzytu zewnętrznego pozwala na przemieszczanie z jednego do drugiego miejsca znajdującego się na obszarze celnym Wspólnoty:

„a) towarów niewspólnotowych, niepodlegających w tym czasie należnościom celnym przywozowym i innym opłatom ani środkom polityki handlowej;

b) towarów wspólnotowych, podlegających środkom Wspólnoty nakładających wymóg ich wywozu do państw trzecich i dla których zostały dokonane odpowiednie wywozowe formalności celne".

168 Zgodnie z art. 98 rozporządzenia nr 2913/92 procedura składu celnego pozwala na składowanie w składzie celnym z jednej strony towarów niewspólnotowych, które w czasie tego składowania nie podlegają należnościom celnym przywozowym ani środkom polityki handlowej, a z drugiej strony towarów wspólnotowych, względem których odrębne przepisy wspólnotowe przewidują możliwość korzystania, w związku z ich umieszczeniem w składzie celnym, ze środków zwykle stosowanych przy wywozie towarów.

169 Zgodnie z art. 114 lit. a) tego rozporządzenia procedura uszlachetniania czynnego pozwala na poddanie na obszarze celnym Wspólnoty jednemu lub większej liczbie procesów uszlachetniania towarów niewspólnotowych przeznaczonych do powrotnego wywozu poza obszar celny Wspólnoty w postaci produktów kompensacyjnych, bez obciążania tych towarów należnościami celnymi przywozowymi ani stosowania wobec nich środków polityki handlowej.

170 Stosownie do art. 130 rozporządzenia nr 2913/92 procedura przetwarzania pod kontrolą celną umożliwia użycie towarów niewspólnotowych na obszarze celnym Wspólnoty w procesach zmieniających ich rodzaj lub stan bez stosowania wobec nich należności celnych przywozowych i środków polityki handlowej oraz umożliwia dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów powstających w takich procesach z zastosowaniem właściwych dla nich należności celnych przywozowych.

171 Zgodnie z art. 137 rozporządzenia nr 2913/92 procedura odprawy czasowej pozwala na wykorzystanie na obszarze celnym Wspólnoty towarów niewspólnotowych przeznaczonych do powrotnego wywozu bez dokonywania żadnych zmian, z wyjątkiem wynikającego ze zużycia obniżenia ich wartości, z całkowitym lub częściowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych i bez stosowania wobec nich środków polityki handlowej.

172 Stosownie do art. 145 ust. 1 rozporządzenia nr 2913/92 procedura uszlachetniania biernego pozwala na dokonanie czasowego wywozu towarów wspólnotowych poza

obszar celny Wspólnoty w celu poddania ich procesom uszlachetniania oraz na dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów powstałych w wyniku tych procesów z całkowitym lub częściowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych.

173 Z powyższych punktów wynika, że przeznaczenie i procedury celne, o których mowa w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, dotyczą w szczególności sytuacji, w których towary przekraczają granice wspólnotowe, bez konieczności pobierania odpowiednich ceł, ponieważ albo ich końcowe przeznaczenie nie zostało jeszcze określone, albo są przeznaczone na rynek niewspólnotowy. Te towary, które uzyskały status towarów wspólnotowych w dniu 1 maja 2004 r., podobnie jak towary, które są transportowane w rozszerzonej Wspólnocie po poddaniu formalnościom wywozowym, obciążone są zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 należnością celną przywozową erga omnes według stawki obowiązującej w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu.

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego naruszenia zasady swobodnego przepływu towarów

— Argumenty stron

174 Rzeczpospolita Polska uważa, że opłaty ustanowione w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 są cłami, na co wskazuje fakt, że pobierane są przez służby celne w ramach procedur celnych dotyczących produktów objętych procedurami zawieszającymi przy przekraczaniu granic Wspólnoty. Potwierdza to również, po pierwsze, fakt, że wspomniane środki stanowią zgodnie z ust. 1 tego artykułu odstępstwo od postanowień aktu przystąpienia przewidujących dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów zwolnionych z ceł, po drugie, uzasadnienie analogicznego przepisu art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 60/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. ustanawiającego środki przejściowe w sektorze cukru w następstwie przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii,

Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii, i Słowacji (Dz.U. L 9, s. 8), przedstawione przez Komisję w motywie 6 tego rozporządzenia, i po trzecie, fakt, że art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 wyraźnie wskazuje, iż „produkty […] należy obciążyć należnością przywozową erga omnes".

175 Rzeczpospolita Polska podnosi, że zgodnie z art. 25 WE cła przywozowe lub opłaty o skutku równoważnym — które zostały ustanowione przez państwa członkowskie lub instytucje wspólnotowe — są zakazane między państwami członkowskimi bez możliwości uzasadnienia ze względu na ich cel.

176 Z powodu absolutnego charakteru tego zakazu Trybunał stwierdził, że kompetencje przyznane instytucjom wspólnotowym w ramach wspólnej polityki rolnej — w szczególności od zakończenia okresu przejściowego — powinny być wykonywane z wykluczeniem wszelkich środków stanowiących przeszkodę dla usuwania ceł i ograniczeń ilościowych lub opłat o skutku równoważnym między państwami członkowskimi (wyrok Trybunału z dnia 20 kwietnia 1978 r. w sprawach połączonych 80/77 i 81/77 Les Commissionnaires Réunis i Les Fils de Henri Ramel, Rec. s. 927, pkt 35). Podobnie każdy wyjątek od wspomnianego zakazu powinien być przewidziany wyraźnie i interpretowany ściśle (ww. wyrok w sprawach połączonych Les Commissionnaires réunis i Les Fils de Henri Ramel, pkt 24). W szczególności wyjątki od zasady swobodnego przepływu towarów wprowadzone w traktatach akcesyjnych muszą być przyznane w sposób wyraźny i jednoznaczny oraz interpretowane ściśle (wyrok Trybunału z dnia 3 grudnia 1998 r. w sprawie C-233/97 KappAhl, Rec. s. I-8069, pkt 18, 21).

177 Rzeczpospolita Polska uważa zatem, że Komisja nie może uzasadniać wprowadzonych opłat koniecznością uniknięcia konsekwencji przepisów o nadmiernych zapasach zawartych w art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003. Poza tym Rzeczpospolita Polska zauważa, że środek ten zmierza do uniknięcia działań spekulacyjnych i że nie ma żadnego związku między wprowadzonymi cłami a takim działaniami.

178 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

179 Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Rzeczypospolitej Polskiej. Wbrew temu, co utrzymuje Rzeczpospolita Polska, pobór opłaty wprowadzonej w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 nie jest sprzeczny z zakazem ceł i opłat o skutku równoważnym ustanowionym w art. 25 WE, gdyż opłata ta nie stanowi opłaty nałożonej jednostronnie przez państwo członkowskie, lecz środek wspólnotowy podjęty przejściowo w celu przeciwdziałania pewnym trudnościom we wspólnej polityce rolnej wynikającymi z przystąpienia dziesięciu nowych państw członkowskich do Unii Europejskiej (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 25 maja 1978 r. w sprawie 136/77 Racke, Rec. s. 1245, pkt 7).

180 Ponadto należy zaznaczyć, że Komisja przyjęła rozporządzenie nr 1972/2003 i w konsekwencji jego art. 3 na podstawie postanowienia uprawniającego ją do podjęcia środków przejściowych niezbędnych dla ułatwienia przejścia z systemu obowiązującego w nowych państwach członkowskich na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej, to jest na podstawie art. 41 aktu przystąpienia. Otóż te środki przejściowe mogą między innymi wprowadzać odstępstwa od norm stosowanych w innym przypadku do danej sytuacji prawnej takich jak art. 25 WE. Ocena Sądu powinna zatem dotyczyć wyłącznie kwestii, czy środki wprowadzone w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 stanowią integralną część środków przejściowych, które mogą być podjęte na podstawie tego postanowienia aktu przystąpienia. Jeżeli tak jest, systemu tego nie można określić co do jego istoty jako sprzecznego z postanowieniami traktatu i aktu przystąpienia dotyczącymi zakazu ceł (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 20 października 1987 r. w sprawie 119/86 Hiszpania przeciwko Radzie i Komisji, Rec. s. 4121, pkt 15).

181 W konsekwencji Rzeczpospolita Polska nie może skutecznie powoływać się na naruszenie zasady swobodnego przepływu towarów, a w szczególności art. 25 WE, w celu podważenia legalności opłat ustanowionych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003. Mogłaby co najwyżej powołać się na to, że odstępstwo od zasad traktatowych wprowadzone w art. 3 tego rozporządzenia wykracza poza kompetencje przyznane Komisji w art. 41 aktu przystąpienia, co czyni w ramach zarzutu drugiego, który należy zatem rozpatrzyć w bezpośredniej kolejności.

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego braku kompetencji Komisji i naruszenia art. 22 i 41 aktu przystąpienia

— Argumenty stron

182 Rzeczpospolita Polska podnosi, że akt przystąpienia jest wynikiem negocjacji między państwami kandydującymi do przystąpienia a Unią Europejską. Przypomina, że zgodnie z jego art. 22 „środki wymienione w załączniku IV do [aktu przystąpienia] stosuje się zgodnie z warunkami określonymi w tym załączniku". Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1972/2003 przepis ten stosuje się „w drodze odstępstwa od [rozdziału 5 załącznika IV do] aktu przystąpienia", co wskazuje na to, iż Komisja przyznaje sobie prawo jednostronnego zmieniania wyników negocjacji akcesyjnych z naruszeniem procedur zmiany lub zawieszenia postanowień aktu przystąpienia przewidzianych w art. 7–9 tego aktu.

183 Rzeczpospolita Polska uważa, że środki przejściowe mogą być podejmowane na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia jedynie w przypadku, gdy są one niezbędne do ułatwienia przejścia na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej na warunkach wskazanych w akcie przystąpienia. Celem środków przejściowych przewidzianych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 nie jest natomiast uzupełnienie aktu przystąpienia, lecz wprowadzenie rozwiązań odmiennych, które uniemożliwiają podjęcie środków przewidzianych w rozdziale 5 załącznika IV do tego aktu i zmieniają na jej niekorzyść warunki przystąpienia.

184 Zdaniem Rzeczypospolitej Polskiej Komisja nie może twierdzić, że jedynie dookreśliła treść aktu przystąpienia, ponieważ środek przewidziany w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 wprowadza odstępstwo od warunków stosowania procedur zawieszających określonych w rozdziale 5 załącznika IV do aktu przystąpienia.

185 Komisja podważa argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

186 Co prawda Komisja nie może zmieniać treści aktu przystąpienia, wykraczając poza ramy normatywne określone w tym względzie w traktacie i akcie przystąpienia. Niemniej — jak słusznie twierdzi Komisja — art. 41 tego aktu upoważnia ją do przyjęcia wszelkich środków niezbędnych do ułatwienia przejścia z systemu obowiązującego w nowych państwach członkowskich na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej.

187 Należy również przypomnieć, że jak wynika z rozważań przedstawionych powyżej w niniejszym wyroku, system opłat od nadmiernych zapasów produktów znajdujących się w swobodnym obrocie w dniu 1 maja 2004 r. w nowych państwach członkowskich, przewidziany w art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003, który obejmuje w szczególności opłatę od nadmiernych zapasów przechowywanych przez przedsiębiorców indywidualnych, jest jednym ze środków przejściowych, które mogą być podejmowane przez Komisję na podstawie art. 41 akapit pierwszy aktu przystąpienia.

188 W konsekwencji środki niezbędne w celu ochrony skuteczności systemu opłat powinny być również objęte tym ostatnim przepisem, ponieważ w innym razie nie zostałyby zrealizowane cele tego systemu w odniesieniu do rynku wspólnotowego, które są jednak niezbędne dla ułatwienia przejścia z reżimu obowiązującego w nowych państwach członkowskich na reżim wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej.

189 Należy zatem zbadać, czy — jak twierdzi Komisja w odpowiedzi na zarzut pierwszy — obciążenie produktów objętych procedurami zawieszającymi lub transportowanych w rozszerzonej Wspólnocie po poddaniu formalnościom wywozowym należnością celną przywozową erga omnes obowiązującą w dniu dopuszczenia ich do obrotu zgodnie z art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 jest niezbędne dla zapewnienia skuteczności art. 4 tego rozporządzenia.

190 W związku z tym wymaga przypomnienia, że Komisja ma szerokie kompetencje w zakresie podejmowania środków w dziedzinie wspólnej polityki rolnej (wyroki Trybunału z dnia 11 lipca 1989 r. w sprawie 265/87 Schräder HS Kraftfutter, Rec. s. 2237, pkt 22; z dnia 11 września 2003 r. w sprawie C-445/00 Austria przeciwko Radzie, Rec. s. I-8549, pkt 81). Nielegalność art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 można więc wykazać jedynie, jeżeli stwierdzone zostanie, iż środek przewidziany w tym przepisie nie jest w oczywisty sposób niezbędny dla zapewnienia skuteczności art. 4 tego rozporządzenia.

191 Jak podnosi Komisja, w braku środków przewidzianych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 przedsiębiorcy mający siedzibę w nowych państwach członkowskich mogliby sztucznie zaniżać swoje nadmierne zapasy wspomnianych produktów, poddając je procedurom zawieszającym w jednym lub kilku starych lub nowych państwach członkowskich przed dniem 1 maja 2004 r. Czyniąc tak, przedsiębiorcy ci nie mieliby obowiązku wniesienia opłaty przewidzianej w art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003 w swoich krajach pochodzenia, ponieważ nie posiadaliby tam nadmiernych zapasów w dniu 1 maja 2004 r.

192 Produkty objęte procedurami zawieszającymi nadal byłyby jednak do ich dyspozycji w innych państwach członkowskich i zainteresowani przedsiębiorcy mogliby wprowadzić je do swobodnego obrotu w rozszerzonej Wspólnocie po dniu 1 maja 2004 r., nie mając obowiązku wniesienia spornej opłaty, co pozbawiałoby sensu art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003.

193 Należy zatem stwierdzić, że środki takie jak przewidziane w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 są niezbędne dla zachowania skuteczności art. 4 tego rozporządzenia.

194 W konsekwencji w zakresie, w jakim Rzeczpospolita Polska kwestionuje w ramach niniejszego zarzutu samą kompetencję Komisji do nałożenia na państwa członkowskie obowiązku obciążenia opłatą produktów, które objęte były procedurami zawieszającymi i znajdowały się na ich terytorium w dniu 1 maja 2004 r., a nie szczegółowe zasady lub proporcjonalny charakter tej opłaty, należy stwierdzić, że zarzut ten podlega oddaleniu.

W przedmiocie zarzutu trzeciego dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową

— Argumenty stron

195 Rzeczpospolita Polska podnosi, że art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 stanowi, iż obowiązek obciążenia należnością celną przywozową w wysokości stawki erga omnes nie stosuje się wobec produktów wyeksportowanych ze Wspólnoty piętnastki do Polski — jeśli importer przedstawi dowód, że nie ubiegał się o refundacje wywozowe do tych produktów w kraju wywozu — lecz odmawia takiego samego zwolnienia w odniesieniu do produktów wywiezionych z Polski do Wspólnoty piętnastki.

196 Rzeczpospolita Polska dodaje, że analogiczne środki o charakterze dyskryminującym nie zostały zastosowane przez Komisję w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej w 1995 r.

197 Rzeczpospolita Polska uważa, że dyskryminacji tej nie może uzasadniać argument, zgodnie z którym ryzyko spekulacji wynikało głównie z napływu towarów z Polski do Wspólnoty piętnastki, co w żaden sposób nie zostało wykazane. Zresztą nawet gdyby w istocie istniało ryzyko spekulacji wynikające głównie z napływu towarów z Polski, nie uzasadniałoby to podjętych środków, ponieważ nie dotyczą one nie tylko „nadmiernych zapasów", ale każdej ilości tych produktów. Gdyby ryzyko spekulacji polegało na poddaniu polskich produktów rolnych procedurom zawieszającym z zamiarem ich spekulacyjnego wprowadzenia do obrotu w rozszerzonej Wspólnocie, wystarczającym środkiem zapobiegawczym byłoby utrzymanie preferencyjnych stawek celnych obowiązujących w okresie przedakcesyjnym dla produktów objętych w dniu 1 maja 2004 r. celnymi procedurami zawieszającymi.

198 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

199 Jak przypomniano powyżej w pkt 128–130, o ile zasada niedyskryminacji między producentami rolnymi we Wspólnocie ustanowiona w art. 34 ust. 2 akapit drugi WE wymaga, aby sytuacje porównywalne nie były traktowane w odmienny sposób, a sytuacje odmienne nie były traktowane w taki sam sposób, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione, o tyle w dniu 1 maja 2004 r. sytuacja rolnictwa w nowych państwach członkowskich różniła się radykalnie od sytuacji w starych państwach członkowskich.

200 W związku z tym dyskryminacja nie może wynikać z prostego zastosowania różnych norm wobec przedsiębiorców z nowych państw członkowskich i przedsiębiorców ze starych państw członkowskich.

201 Jak słusznie podnosi Komisja, chociaż przepisy art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003 mają na celu — w odniesieniu do produktów pochodzących z nowych państw członkowskich — zapobieżenie, aby przedsiębiorcy mogli, korzystając z jednej z procedur zawieszających, sztucznie zaniżać zapasy zgromadzone przed dniem 1 maja 2004 r. w celu wprowadzenia ich do swobodnego obrotu po tym dniu jako produktów niepodlegających należnościom celnym przywozowym, to w niniejszym przypadku mają one cel wyraźnie inny w odniesieniu do produktów pochodzących ze Wspólnoty, które objęte są procedurą zawieszającą lub transportowane w rozszerzonej Wspólnocie po poddaniu formalnościom wywozowym.

202 Mianowicie ze względu na to, że te ostatnie produkty nie są objęte sporną opłatą, o której mowa w art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003, celem przepisów art. 3 ust. 2 tego rozporządzenia nie może być — jeżeli chodzi o te produkty — zapewnienie skuteczności wspomnianej opłaty.

203 Wręcz przeciwnie, celem przepisów art. 3 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia jest w szczególności uniknięcie, aby produkty rolne wywiezione ze Wspólnoty przed dniem 1 maja 2004 r., z tytułu których przyznano refundację wywozową, były następnie poddawane po poddaniu formalnościom wywozowym procedurze zawieszającej lub transportowane w rozszerzonej Wspólnocie i znalazły się w swobodnym obrocie na terytorium Unii Europejskiej bez uiszczenia opłat, ponieważ w odniesieniu do tych produktów można by ponownie przyznać bezzasadnie refundacje wywozowe. Cel ten określony jest w motywie 4 rozporządzenia nr 1972/2003, zgodnie z którym:

„należy zapobiec temu, aby towary, względem których zwroty wywozowe wypłacono przed 1 maja 2004 r., korzystały z ponownej refundacji, gdy będą wywożone do państw trzecich po 30 kwietnia 2004 r.”.

204 To jedynie z tego powodu art. 3 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1972/2003 przewiduje zwolnienie, jeżeli przedsiębiorca przedstawi dowód, że z tytułu tych produktów nie przyznano wcześniej refundacji wywozowych.

205 Wobec tego, że do osiągnięcia obu celów wyznaczonych w przepisach art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 niezbędne są różne systemy dla produktów objętych procedurą zawieszającą pochodzących z jednej strony z nowych państw członkowskich, a z drugiej strony ze Wspólnoty piętnastki, zastosowanie różnych reżimów do tych dwóch kategorii produktów nie może być zakwalifikowane jako dyskryminujące.

206 W końcu w odniesieniu do argumentu Rzeczypospolitej Polskiej, iż analogiczne środki nie zostały wprowadzone przez Komisję w związku z rozszerzeniem Unii Europejskiej w 1995 r., wystarczy po prostu stwierdzić, że — jak wskazano powyżej w pkt 132 — środki przejściowe przyjmowane w dziedzinie rolnictwa przy każdym rozszerzeniu Unii Europejskiej powinny być dostosowane do konkretnego ryzyka zakłóceń na rynkach rolnych, które może nieść ze sobą to rozszerzenie. Instytucje nie są zatem zobowiązane do stosowania równoważnych środków w ramach dwóch kolejnych rozszerzeń.

207 Należy zatem oddalić niniejszy zarzut.

W przedmiocie zarzutu czwartego dotyczącego braku lub niedostateczności uzasadnienia

— Argumenty stron

208 Rzeczpospolita Polska podnosi, że wprowadzenie środków dyskryminujących, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1972/2003, stanowi istotę art. 3 tego rozporządzenia, a nie zostało to w żaden sposób uzasadnione.

209 Rzeczpospolita Polska odrzuca w szczególności twierdzenie, że uzasadnienie środka wprowadzonego na mocy art. 4 rozporządzenia nr 1972/2003 można stosować analogicznie do środków wprowadzonych na mocy art. 3 tego rozporządzenia, podkreślając, iż przepisy te wprowadzają odmienne środki przejściowe.

210 Rzeczpospolita Polska uważa, że uzasadnienie środków wprowadzonych w art. 3 rozporządzenia 1972/2003/WE powinno obejmować co najmniej określenie okoliczności, które uzasadniały wprowadzenie dla pewnej grupy produktów szczególnych rozwiązań w zakresie procedur zawieszających, określenie, w jaki sposób przyjęty środek służy realizacji celów określonych w art. 41 aktu przystąpienia i określenie przyczyn uzasadniających zróżnicowanie podmiotów ze Wspólnoty piętnastki i z nowych państw członkowskich.

211 Rzeczpospolita Polska podnosi również, że środkowi przejściowemu wprowadzonemu w rozporządzeniu nr 3108/94 przy rozszerzeniu Unii Europejskiej w 1995 r. towarzyszyło uzasadnienie dużo bardziej szczegółowe niż uzasadnienie środków

wprowadzonych przez art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, zawarte w motywie 2 tego rozporządzenia. Ponadto środek ten jest mniej restrykcyjny od środka wprowadzonego w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, co wzmacnia obowiązek uzasadnienia tego ostatniego, ponieważ organ wspólnotowy obowiązany jest dokładnie przedstawić swój tok rozumowania, jeśli decyzja stanowi znaczne odstępstwo od wcześniejszej praktyki decyzyjnej (wyroki Trybunału z dnia 26 listopada 1975 r. w sprawie 73/74 Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 1491, pkt 31; z dnia 14 lutego 1990 r. w sprawie C-350/88 Delacre i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-395, pkt 15).

212 W końcu podobny środek przejściowy został ustanowiony w art. 5 rozporządzenia nr 60/2004 i został szczegółowo uzasadniony w jego motywie 6.

213 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

214 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, jakiego wymaga art. 253 WE, powinno być dostosowane do charakteru aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która akt wydała, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli (zob. wyrok Trybunału z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawach połączonych C-138/03, C-324/03 i C-431/03 Włochy przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-10043, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).

215 Wymóg ten należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru podniesionych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi

art. 253 WE, winna opierać się nie tylko na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (zob. ww. w pkt 214 wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).

216 W przypadku rozporządzenia, tak jak w niniejszej sprawie, uzasadnienie może się ograniczać do wskazania, po pierwsze, całościowej sytuacji, która doprowadziła do jego przyjęcia, a po drugie, ogólnych celów, jakim ma służyć (wyroki Trybunału z dnia 3 lipca 1985 r. w sprawie 3/83 Abrias i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 1995, pkt 30; z dnia 10 marca 2005 r. w sprawie C-342/03 Hiszpania przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-1975, pkt 55).

217 Ponadto, jeżeli z aktu o charakterze generalnym wynikają istotne cele, do których osiągnięcia zmierza instytucja, żądanie szczegółowego uzasadnienia każdej decyzji technicznej byłoby nadmierne (zob. wyrok Trybunału z dnia 7 września 2006 r. w sprawie C-310/04 Hiszpania przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-7285, pkt 59 i przytoczone tam orzecznictwo).

218 W świetle tych rozważań należy określić, czy uzasadnienie rozporządzenia nr 1972/2003 jest wystarczające w odniesieniu do objęcia produktów pochodzących z nowych państw członkowskich środkami, o których mowa w jego art. 3.

219 W tym względzie należy zaznaczyć, że istota uzasadnienia rozporządzenia nr 1972/2003 zawarte jest w jego motywach 1–6.

220 Motyw 1 rozporządzenia nr 1972/2003 wyjaśnia, że należy przyjąć środki przejściowe w celu uniknięcia ryzyka zakłóceń w obrocie, które mogłyby wpłynąć na wspólną organizację rynków rolnych w związku z przystąpieniem.

221 Motywy 2 i 4 odnoszą się do środków dotyczących refundacji wywozowych.

222 Motyw 3 wyjaśnia, że zakłócenia w obrocie zdolne do załamania danych organizacji rynków często powodowane są przez produkty sztucznie przemieszczane w związku z rozszerzeniem, które nie stanowią normalnych zapasów danego państwa. W motywie tym dodaje się, że nadmierne zapasy mogą pochodzić także z produkcji krajowej i że należy zatem nałożyć na nie opłaty zapobiegawcze.

223 W końcu motywy 5 i 6 ograniczają się do stwierdzenia, że środki przewidziane w rozporządzeniu nr 1972/2003 są niezbędne, właściwe i zgodne z opinią wszystkich zainteresowanych komitetów zarządzających oraz że powinno się je stosować w jednolity sposób.

224 Wynika z tego, że żaden z przytoczonych motywów nie wyjaśnia w sposób wyraźny szczególnych powodów, które skłoniły Komisję do podjęcia środków określonych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 względem produktów pochodzących z nowych państw członkowskich.

225 Rzeczpospolita Polska podniosła w tym względzie, że Komisja uzasadniła w sposób wyraźny inne środki podobne do środków, o których mowa w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003.

226 Rzeczpospolita Polska przytoczyła najpierw motyw drugi rozporządzenia nr 3108/94, który dotyczy jej zdaniem art. 4 ust. 3 tiret drugie tego rozporządzenia. Przepis ten, stanowiąc, że towary niewspólnotowe poddane procedurom składu celnego, uszlachetniania czynnego lub odprawy czasowej w dniu 1 stycznia 1995 r. podlegały dodatkowej opłacie stosowanej w danym przypadku oprócz opłaty obowiązującej w tym dniu w nowym państwie członkowskim w przypadku wprowadzenia do

swobodnego obrotu z tym dniem, wykazuje podobieństwa do przepisu art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003. Niemniej wbrew temu, co utrzymuje Rzeczpospolita Polska, przepis ten nie ma szczegółowego uzasadnienia w motywie 2 rozporządzenia nr 3108/94. Motyw ten ogranicza się bowiem do wyjaśnienia, że ze względu na potrzebę uproszczenia powinien być stosowany system oparty na zasadzie, że transakcje wewnątrzwspólnotowe rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 1995 r. powinny pozostać poddane przepisom obowiązującym przed tym dniem.

227 Przytoczyła również motyw 6 rozporządzenia nr 60/2004. Jej zdaniem daje on szczegółowe uzasadnienie art. 5 tego rozporządzenia, który wprowadza w sektorze cukru środek podobny do określonego w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003. W motywie 6 rozporządzenia nr 60/2004 jest mowa o tym, że rozdział 5 załącznika IV do aktu przystąpienia przewiduje, iż towary objęte różnymi procedurami zawieszającymi w dniu przystąpienia wyłączone są, na określonych warunkach, z opłat celnych w przypadku wprowadzenia do swobodnego obrotu. Wyjaśnia się w nim również, że w sektorze cukru istnieje wysokie ryzyko, iż możliwość ta będzie wykorzystywana do celów spekulacyjnych i że pozwoliłoby to przedsiębiorcom na obejście ustanowionego w rozporządzeniu obowiązku usunięcia z rynku na ich koszt nadmiernych ilości cukru i izoglukozy stwierdzonych przez władze nowego państwa członkowskiego lub wniesienia opłat, w przypadku gdy nie można przedstawić dowodu wycofania tych ilości. W końcu w motywie tym wskazuje się na to, że produkty stanowiące takie ryzyko powinny podlegać należnościom przywozowym w dniu dopuszczenia do swobodnego obrotu.

228 Jednakże istnienie wyraźnego uzasadnienia późniejszego środka podobnego do określonego w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 nie przesądza kwestii, czy brak podobnej dokładności w tym rozporządzeniu koniecznie oznacza, że jego uzasadnienie jest niewystarczające w odniesieniu do środków określonych w jego art. 3.

229 Aby rozstrzygnąć tę kwestię, należy umieścić te środki w ich kontekście. Jak wynika z motywu 3 rozporządzenia nr 1972/2003, jednym z podstawowych celów tego rozporządzenia jest uniknięcie ryzyka zakłóceń w obrocie zdolnych do załamania danych organizacji rynków, wynikającego ze zgromadzenia nadmiernych zapasów.

230 W systematyce rozporządzenia nr 1972/2003 cel ten jest realizowany poprzez nałożenie określonej w art. 4 opłaty od nadmiernych zapasów występujących w nowych państwach członkowskich, przy motyw 3 rozporządzenia wyraźnie wskazuje na właściwy charakter tej opłaty ze względu na zapewnienie tego celu.

231 Rola art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 w odniesieniu do produktów objętych procedurami zawieszającymi, pochodzących z nowych państw członkowskich polega wyłącznie na uzupełnieniu systemu opłat od nadmiernych zapasów wprowadzonego w art. 4 rozporządzenia, a w szczególności na zapewnieniu skuteczności tego przepisu.

232 Co się tyczy wspomnianych produktów pochodzących z nowych państw członkowskich, niezbędność środków określonych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 dla dopełnienia systemu opłat jest niewątpliwa, ponieważ — jak podkreślono powyżej w pkt 191–193 — jest oczywiste, iż w braku tych środków każdy przedsiębiorca posiadający produkty, które mogą być objęte opłatą wprowadzoną w art. 4 rozporządzenia, mógłby uniknąć obowiązku jej uiszczenia, poddając dane produkty jednej z procedur celnych wymienionych w art. 3 rozporządzenia w innym państwie członkowskim.

233 Wynika stąd, że w odniesieniu do rozpatrywanych produktów pochodzących z nowych państw członkowskich środki wymienione w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 stanowią wybór Komisji wyłącznie o charakterze technicznym zmierzający do zapewnienia skuteczności art. 4 tego rozporządzenia, ponieważ ten ostatni przepis stanowi z kolei podstawowy wybór Komisji o charakterze technicznym dla realizacji celu rozporządzenia, to jest uniknięcia zgromadzenia nadmiernych zapasów w nowych państwach członkowskich.

234 Należy zatem stwierdzić, że w świetle orzecznictwa przytoczonego powyżej w pkt 216 i 217 Komisja nie była zobowiązana do bardziej szczegółowego uzasadnienia niezbędności środków wymienionych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003, ponieważ

uzasadnienie tego rozporządzenia określa wyraźnie cel, którym jest zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zapasów i konieczność wprowadzenia systemu opłat od tych zapasów (motyw 3), jak również całościową sytuację, która doprowadziła do przyjęcia rozporządzenia (motyw 1 w związku z motywem 3). Uzasadnienie należy więc uznać za wystarczające w tym zakresie.

235 Wniosek ten znajduje potwierdzenie w kontekście, w którym rozporządzenie nr 1972/2003 zostało przyjęte. Rzeczpospolita Polska nie kwestionuje bowiem, iż brała ścisły udział w procesie jego przyjęcia, uczestnicząc jako obserwator w różnych posiedzeniach komitetu obradującego nad jego przyjęciem. Rzeczpospolita Polska wymieniła ponadto obszerną korespondencję w tej kwestii z Komisją. W końcu z akt sprawy wynika, że Komisja wykazała gotowość do omówienia różnych kwestii dotyczących rozporządzenia i do rozważenia ewentualnych zmian przed jego przyjęciem.

236 Należy również podkreślić, że z akt sprawy wynika, iż Komisja szczegółowo omówiła z Rzeczpospolitą Polską z jednej strony, czy podjęcie środków wymienionych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 podlegało kompetencjom, którymi instytucja ta dysponuje na podstawie art. 41 aktu przystąpienia, a z drugiej strony powody podjęcia tych środków.

237 Na podstawie powyższego należy oddalić niniejszy zarzut.

W przedmiocie zarzutu piątego dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

— Argumenty stron

238 Rzeczpospolita Polska utrzymuje, że środki przewidziane w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 zostały podjęte z naruszeniem zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, ponieważ nakładają one na niektóre produkty należności celne przywozowe wyższe od wynikających z preferencyjnych stawek celnych, które obowiązywały w okresie bezpośrednio poprzedzającym jej przystąpienie do Unii Europejskiej.

239 Rzeczpospolita Polska uważa, że podobnie jak przedsiębiorcy polscy mogła mieć uzasadnione oczekiwania, iż postępowanie z towarami, które w dniu 1 maja 2004 r. będą czasowo składowane, objęte procedurami celnymi lub transportowane w rozszerzonej Wspólnocie, zostanie przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 5 załącznika IV do aktu przystąpienia i że w każdym razie stawki celne obowiązujące w dniu 30 kwietnia 2004 r. nie zostaną podwyższone po dniu przystąpienia, nawet tytułem środka przejściowego.

240 Rzeczpospolita Polska uważa w tym zakresie, że chociaż zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań nie może wykluczyć zmian i dostosowań do zmieniających się warunków w przyszłości, zaskarżone środki przejściowe wykraczają jednak poza dostosowanie i stanowią powtórne uregulowanie sytuacji, która była już uregulowana w akcie przystąpienia.

241 Rzeczpospolita Polska jest zdania, że Komisja przyznaje w odpowiedzi na skargę, iż rozważni przedsiębiorcy nie mogli przewidzieć przyjęcia zaskarżonego aktu, i podnosi, że Komisja ogranicza się do stwierdzenia, iż mogli oni dostosować swoją działalność do wymagań wynikających z tego aktu. Tymczasem z jednej strony rozporządzenie nr 1972/2003 nie było opublikowane w języku polskim przed akcesją, a z drugiej strony

ewentualne dostosowanie się przedsiębiorców mogło polegać bądź to na ograniczeniu ich działalności handlowej, a zatem na zakłóceniu normalnej działalności handlowej, bądź też na uiszczeniu należności celnych przywozowych ceł importowych erga omnes.

242 Ponadto argumenty Komisji dotyczące celu wprowadzenia należności celnych przywozowych w wysokości stawek celnych erga omnes są niezasadne, ponieważ cła te nie mają żadnego związku z zapobieganiem transakcjom spekulacyjnym.

243 W końcu powoływanie się na ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher dla uzasadnienia zaskarżonego środka jest całkowicie nieuprawnione, ponieważ wyrok ten nie dotyczy żadnego przepisu, który byłby analogiczny do art. 3 rozporządzenia 1972/2003/WE.

244 Komisja kwestionuje argumenty Rzeczypospolitej Polskiej.

— Ocena Sądu

245 Należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań można powołać się przeciwko uregulowaniu wspólnotowemu tylko wtedy, gdy sama Wspólnota stworzyła wcześniej sytuację, która może budzić uzasadnione oczekiwania (zob. ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

246 Otóż należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku Wspólnota nie stworzyła wcześniej sytuacji, która mogłaby budzić uzasadnione oczekiwania Rzeczypospolitej Polskiej lub przedsiębiorców polskich.

247 Przede wszystkim Wspólnota w żaden sposób, działaniem lub zaniechaniem, nie dawała do zrozumienia w zainteresowanych kręgach, że środki przejściowe zapewniające w szczególności skuteczność środków mających na celu uniknięcie zakłóceń na wspólnym rynku wynikających ze zgromadzenia nadmiernych zapasów, nie zostaną przyjęte w związku z rozszerzeniem, które miało miejsce w dniu 1 maja 2004 r.

248 Następnie należy zaznaczyć, że każdy przedsiębiorca wykazujący zwykłą staranność, który poddał produkty jednej z procedur wymienionych w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 przed dniem 1 maja 2004 r., powinien wiedzieć od chwili opublikowania w Dzienniku Urzędowym aktu przystąpienia, że na podstawie art. 41 akapit pierwszy tego aktu Komisja była uprawniona do podjęcia środków przejściowych w celu dostosowania systemów obowiązujących w nowych państwach członkowskich do wspólnej organizacji rynków, które to środki mogły w danym przypadku mieć reperkusje dla nadmiernych zapasów, które były już zgromadzone w chwili opublikowania rozporządzenia nr 735/2004, jak również dla produktów objętych procedurami zawieszającymi (zob. podobnie ww. w pkt 89 wyrok w sprawie Weidacher, pkt 33). O środkach przewidzianych w niniejszym przypadku Rzeczpospolita Polska była poza tym informowana przez Komisję w ramach komitetu obradującego nad przyjęciem rozporządzenia nr 1972/2003. Rzeczpospolita Polska nie może zatem podnosić, że naruszono jej uzasadnione oczekiwania.

249 W konsekwencji zarzut dotyczący naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań należy oddalić.

W przedmiocie czwartej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych wszystkim spornym środkom

Argumenty stron

250 Rzeczpospolita Polska twierdzi, że wbrew wymogom ustanowionym w art. 41 aktu przystąpienia, sporne środki nie służą ułatwieniu przejścia Polski na system wynikający z zastosowania wspólnej polityki rolnej na warunkach określonych w akcie przystąpienia. Służą one wyłącznie ochronie Wspólnoty piętnastki przed konkurencją związaną z napływem produktów rolnych ze względu na potencjał rolny nowych państw członkowskich.

251 Rzeczpospolita Polska utrzymuje po pierwsze, że art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 prowadzi do obciążenia produktów rolnych wywożonych z Rzeczypospolitej Polskiej do Wspólnoty piętnastki opłatą w wysokości wspólnotowej stawki celnej erga omnes oraz do nienakładania opłaty w przypadku sytuacji odwrotnej. Po drugie, wskazuje, że środki przewidziane w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 nakładają na polskich posiadaczy nadmiernych zapasów opłaty, których wysokość przekracza w znacznym stopniu korzyści możliwe do osiągnięcia w wyniku obrotu spekulacyjnego. Po trzecie, podkreśla, że środki wymienione w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 zobowiązują ją do nakładania opłat na posiadaczy nadmiernych zapasów tych produktów rolnych, co do których nie istnieje ryzyko obrotu spekulacyjnego i co do których nie stwierdzono nadmiernych zapasów w skali kraju. Rzeczpospolita Polska uważa, że w tych okolicznościach można stwierdzić, iż rzeczywistym celem spornych środków jest jedynie ochrona Wspólnoty piętnastki przed zgodną z prawem konkurencją przedsiębiorców z nowych państw członkowskich, co stanowi nadużycie władzy ze strony Komisji.

252 Komisja uważa, że niniejszy zarzut należy oddalić.

Ocena Sądu

253 Należy stwierdzić, że w ramach niniejszego zarzutu Rzeczpospolita Polska jedynie podsumowuje ponownie zawarte we wcześniejszych częściach skargi argumenty, które zostały już rozpatrzone w niniejszym wyroku.

254 Należy zatem stwierdzić, że niniejszy zarzut nie ma charakteru autonomicznego i że w konsekwencji należy go oddalić z tych samych powodów co zarzuty, których podsumowanie stanowi.

255 Ze wszystkich powyższych rozważań wynika, że skargę należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

256 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Wobec tego, że Rzeczpospolita Polska przegrała sprawę, należy zgodnie z żądaniem Komisji obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (pierwsza izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Rzeczpospolita Polska pokrywa własne koszty i koszty poniesione przez Komisję.

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Jürimäe Soldevila Fragoso

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 10 czerwca 2009 r.

Podpisy

Spis treści

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu . . . II - 1555

Przebieg postępowania . . . II - 1560

W przedmiocie dopuszczalności . . . II - 1562

Argumenty stron . . . II - 1562

Ocena Sądu . . . II - 1566

Co do istoty . . . II - 1575

W przedmiocie drugiej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych środkowi przewidzianemu w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 . . . II - 1577

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego naruszenia art. 41 aktu przystąpienia i zasady proporcjonalności . . . II - 1579

— Argumenty stron . . . II - 1579

— Ocena Sądu . . . II - 1581

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową . . . II - 1589

— Argumenty stron . . . II - 1589

— Ocena Sądu . . . II - 1591

W przedmiocie trzeciej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim dodaje ono siedem produktów do wykazu produktów zawartego w art. 4 ust. 5 tiret ósme rozporządzenia nr 1972/2003 . . . II - 1593

Argumenty stron . . . II - 1593

Ocena Sądu . . . II - 1595

W przedmiocie pierwszej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych środkom przewidzianym w art. 3 rozporządzenia nr 1972/2003 . . . . . II - 1599

W przedmiocie zarzutu pierwszego dotyczącego naruszenia zasady swobodnego przepływu towarów . . . . . II - 1603

— Argumenty stron . . . . . II - 1603

— Ocena Sądu . . . . . II - 1605

W przedmiocie zarzutu drugiego dotyczącego braku kompetencji Komisji i naruszenia art. 22 i 41 aktu przystąpienia . . . . . II - 1606

— Argumenty stron . . . . . II - 1606

— Ocena Sądu . . . . . II - 1607

W przedmiocie zarzutu trzeciego dotyczącego naruszenia zasady niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową . . . . . II - 1609

— Argumenty stron . . . . . II - 1609

— Ocena Sądu . . . . . II - 1610

W przedmiocie zarzutu czwartego dotyczącego braku lub niedostateczności uzasadnienia . . . . . II - 1612

— Argumenty stron . . . . . II - 1612

— Ocena Sądu . . . . . II - 1613

W przedmiocie zarzutu piątego dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań . . . . . II - 1619

— Argumenty stron . . . . . II - 1619

— Ocena Sądu . . . . . II - 1620

W przedmiocie czwartej części skargi dotyczącej żądania stwierdzenia nieważności rozporządzenia nr 735/2004 w zakresie, w jakim poddaje ono siedem produktów dodanych wszystkim spornym środkom . . . . . II - 1622

Argumenty stron . . . . . II - 1622

Ocena Sądu . . . . . II - 1623

W przedmiocie kosztów . . . . . II - 1623